

Zittingsdocument

A9-0168/2022

30.5.2022

VERSLAG

over de veiligheid in de regio van het Oostelijk Partnerschap en de rol van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid
(2021/2199(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Witold Jan Waszczykowski

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
MINDERHEIDSSTANDPUNT	43
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	44
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	45

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de veiligheid in de regio van het Oostelijk Partnerschap en de rol van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (2021/2199(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de preambule van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de derde, vierde en zesde alinea daarvan,
- gezien titel V van het VEU, en met name hoofdstuk 2, afdeling 2, houdende bepalingen inzake het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB),
- gezien de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds¹, de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds², de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds³, de brede en versterkte partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Armenië, anderzijds⁴, en de overeenkomst inzake partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Azerbeidzjan, anderzijds⁵,
- gezien Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad⁶,
- gezien Verordening (EU) 2021/887 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot oprichting van het Europees kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en het netwerk van nationale coördinatiecentra⁷,
- gezien Verordening (EU) 2019/881 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake Enisa (het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging), en inzake de certificering van de cyberbeveiliging van informatie- en communicatietechnologie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 526/2013 (de

¹ PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3.

² PB L 261 van 30.8.2014, blz. 4.

³ PB L 260 van 30.8.2014, blz. 4.

⁴ PB L 23 van 26.1.2018, blz. 4.

⁵ PB L 246 van 17.9.1999, blz. 3.

⁶ PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1.

⁷ PB L 202 van 8.6.2021, blz. 1.

cyberbeveiligingsverordening)⁸,

- gezien Richtlijn (EU) 2016/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 houdende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen in de Unie⁹,
- gezien Besluit (GBVB) 2021/1792 van de Raad van 11 oktober 2021 tot wijziging van Besluit 2014/145/GBVB betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen¹⁰,
- gezien Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528¹¹,
- gezien Besluiten (GBVB) 2021/748¹², 2021/749¹³ en 2021/750¹⁴ van de Raad van 6 mei 2021 betreffende de deelname van Canada, het Koninkrijk Noorwegen en de Verenigde Staten van Amerika aan het PESCO-project militaire mobiliteit,
- gezien Besluit (GBVB) 2020/1537 van de Raad van 22 oktober 2020 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2019/797 betreffende beperkende maatregelen tegen cyberaanvallen die de Unie of haar lidstaten bedreigen¹⁵,
- gezien Besluit (GBVB) 2020/1127 van de Raad van 30 juli 2020 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2019/797 betreffende beperkende maatregelen tegen cyberaanvallen die de Unie of haar lidstaten bedreigen¹⁶,
- gezien Besluit (GBVB) 2019/797 van de Raad van 17 mei 2019 betreffende beperkende maatregelen tegen cyberaanvallen die de Unie of haar lidstaten bedreigen¹⁷,
- gezien Besluit (GBVB) 2017/2315 van de Raad van 11 december 2017 tot instelling van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en tot opstelling van de lijst van deelnemende lidstaten¹⁸,
- gezien Besluit 2014/486/GBVB van de Raad van 22 juli 2014 betreffende de adviesmissie van de Europese Unie voor de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne (EUAM Ukraine)¹⁹, en Besluit (GBVB) 2021/813 van de Raad van 20 mei 2021 tot wijziging van Besluit 2014/486/GBVB betreffende de adviesmissie van de Europese Unie voor de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne

⁸ PB L 151 van 7.6.2019, blz. 15.

⁹ PB L 194 van 19.7.2016, blz. 1.

¹⁰ PB L 359 I, van 11.10.2021, blz. 6.

¹¹ PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14.

¹² PB L 160 van 7.5.2021, blz. 106.

¹³ PB L 160 van 7.5.2021, blz. 109.

¹⁴ PB L 160 van 7.5.2021, blz. 112.

¹⁵ PB L 351 I, van 22.10.2020, blz. 5.

¹⁶ PB L 246 van 30.7.2020, blz. 12.

¹⁷ PB L 129 I van 17.5.2019, blz. 13.

¹⁸ PB L 331 van 14.12.2017, blz. 57.

¹⁹ PB L 217 van 23.7.2014, blz. 42.

(EUAM Ukraine)²⁰,

- gezien Gemeenschappelijk Optreden 2008/736/GBVB van de Raad van 15 september 2008 inzake de waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia²¹, en Besluit (GBVB) 2020/1990 van de Raad van 3 december 2020 tot wijziging van Besluit 2010/452/GBVB inzake de Waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië, EUMM Georgia²²,
- gezien het jaarlijks werkprogramma van het Europees Defensiefonds voor 2021, dat op 30 juni 2021 door de Commissie is goedgekeurd,
- gezien het voorstel van de Commissie van 16 december 2020 voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- gezien het voorstel van de Commissie van 16 december 2020 voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de veerkracht van kritieke entiteiten (COM(2020)0829),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 16 december 2020 getiteld “De EU-strategie inzake cyberbeveiliging voor het digitale tijdperk” (JOIN(2020)0018),
- gezien de mededeling van de Commissie van 24 juli 2020 betreffende de EU-strategie voor de veiligheidsunie (COM(2020)0605),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 13 september 2017 getiteld “Weerbaarheid, afschrikking en defensie: bouwen aan sterke cyberbeveiliging voor de EU” (JOIN(2017)0450),
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 7 juni 2017 getiteld “Een strategische aanpak van weerbaarheid in het externe optreden van de EU” (JOIN(2017)0021),
- gezien de informele bijeenkomst van de Europese Raad op 10 en 11 maart 2022, de formele bijeenkomst van de Europese Raad op 24 en 25 maart 2022 en de buitengewone NAVO-top op 24 maart 2022,
- gezien de verklaring van de leden van de Europese Raad van 26 februari 2021 over veiligheid en defensie,
- gezien de nieuwe strategische agenda 2019-2024, die op 20 juni 2019 door de Europese

²⁰ PB L 180 van 21.5.2021, blz. 149.

²¹ PB L 248 van 17.9.2008, blz. 26.

²² PB L 411 van 7.12.2020, blz. 1.

Raad is goedgekeurd,

- gezien de conclusies van de Europese Raad van 20 december 2013, 26 juni 2015, 15 december 2016, 9 maart 2017, 22 juni 2017, 20 november 2017 en 15 december 2017,
- gezien de conclusies van de Raad van 22 januari 2018 over de geïntegreerde aanpak van externe conflicten en crises, en van 24 januari 2022 over de Europese veiligheidssituatie,
- gezien de conclusies van de Raad van 25 november 2013, 18 november 2014, 18 mei 2015, 27 juni 2016, 14 november 2016, 18 mei 2017, 17 juli 2017, 25 juni 2018, 17 juni 2019, 10 december 2019, 17 juni 2020, 12 oktober 2020, 20 november 2020, 7 december 2020 en 10 mei 2021 over het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid,
- gezien de conclusies van de Raad van 13 december 2021 over het pact inzake het civiele GVDB,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 november 2020 betreffende de Strategische PESCO-evaluatie 2020,
- gezien de conclusies van de Raad van 16 juni 2020 over het externe optreden van de EU ter voorkoming en bestrijding van terrorisme en gewelddadig extremisme,
- gezien de conclusies van de Raad van 10 december 2019 over extra inspanningen ter versterking van de weerbaarheid en bestrijding van hybride dreigingen,
- gezien de conclusies van de Raad van 10 december 2018 over vrouwen, vrede en veiligheid,
- gezien de conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het sluiten van een civiel GVDB-pact, van 19 november 2018,
- gezien de conclusies van de Raad van 19 juni 2017 over een kader voor een gezamenlijke diplomatieke EU-respons op kwaadwillige cyberactiviteiten (“Instrumentarium voor cyberdiplomatie”),
- gezien het eindverslag van de eerste cyclus van de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD) dat aan de Raad werd gepresenteerd tijdens zijn bijeenkomst op 20 november 2020,
- gezien de integrale strategie getiteld “Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe – A Global Strategy for the European Union’s Foreign and Security Policy” (Gedeelde visie, gemeenschappelijke actie: een sterker Europa – Een algemene strategie voor de Europese Unie op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid), die op 28 juni 2016 werd gepresenteerd door de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

- gezien de gezamenlijke verklaringen van de toppen van het Oostelijk Partnerschap (EaP) van 2009 in Praag, van 2011 in Warschau, van 2013 in Vilnius, van 2015 in Riga, van 2017 in Brussel en van 2021 in Brussel,
- gezien de gemeenschappelijke verklaring van de parlementaire commissies voor buitenlandse zaken van de parlementen van de drie geassocieerde landen en de verklaring van Polen en Litouwen van 13 december 2021 over versterking van de samenwerking op het gebied van mensenrechtenmonitoring in de door Rusland bezette gebieden van de landen van het Oostelijk Partnerschap,
- gezien het protocol van Minsk van 5 september 2014, het memorandum van Minsk van 19 september 2014 en het pakket maatregelen ter uitvoering van de akkoorden van Minsk, dat op 12 februari 2015 in Minsk werd overeengekomen en ondertekend en in zijn geheel werd bekrachtigd bij Resolutie 2202 (2015) van de VN-Veiligheidsraad van 17 februari 2015,
- gezien de trilaterale bijeenkomsten van de voorzitter van de Europese Raad Charles Michel, president Ilham Alijev van de Republiek Azerbeidzjan en premier Nikol Pasjjanian van de Republiek Armenië op 14 december 2021 en 6 april 2022,
- gezien de gezamenlijke verklaring over de samenwerking EU-NAVO van 10 juli 2018 en de gezamenlijke verklaring EU-NAVO van 8 juli 2016,
- gezien het zesde voortgangsverslag van 17 mei 2021 inzake de uitvoering van de gemeenschappelijke reeks voorstellen als bekrachtigd door de Raden van de EU en de NAVO op 6 december 2016 en 5 december 2017,
- gezien de gemeenschappelijke reeks van 74 voorstellen voor de uitvoering van de gezamenlijke verklaring van Warschau als bekrachtigd door de Raad van de Europese Unie en de Raad van de NAVO op 6 december 2016 en 5 december 2017,
- gezien de gezamenlijke verklaring van de EU en de VN van 24 januari 2022 over versterking van het strategisch partnerschap tussen de VN en de EU inzake vredesoperaties en crisisbeheersing: Prioriteiten voor 2022-2024,
- gezien het Handvest van de Verenigde Naties, de Slotakte van Helsinki van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) van 1975, het Handvest van Parijs voor een Nieuw Europa van 1990, de Gedragscode inzake politiek-militaire aspecten van veiligheid van de OVSE van 3 december 1994, het Memorandum inzake veiligheidsgaranties met betrekking tot de toetreding van Oekraïne tot het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens van 5 december 1994 (het Memorandum van Boedapest inzake veiligheidsgaranties) en het Document van Wenen betreffende de onderhandelingen over vertrouwenwekkende en veiligheidsbevorderende maatregelen van 30 november 2011,
- gezien zijn resolutie van 7 juli 2021 over de samenwerking tussen de EU en de NAVO in het kader van de trans-Atlantische betrekkingen²³,

²³ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 105.

- gezien zijn resolutie van 20 mei 2021 over krijgsgevangenen na het meest recente conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan²⁴,
- gezien zijn resolutie van 25 maart 2021 over de uitvoering van Richtlijn 2009/81/EG betreffende aanbestedingen op defensie- en veiligheidsgebied, en van Richtlijn 2009/43/EG betreffende de overdracht van defensiegerelateerde producten²⁵,
- gezien zijn resolutie van 11 februari 2021 over de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne²⁶,
- gezien zijn resolutie van 20 januari 2021 over de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid – jaarverslag 2020²⁷,
- gezien zijn resolutie van 20 januari 2021 over de uitvoering van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – jaarverslag 2020²⁸,
- gezien zijn resolutie van 20 oktober 2020 over de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de EU en de Republiek Moldavië²⁹,
- gezien zijn resolutie van 16 september 2020 over de uitvoering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Georgië³⁰,
- gezien zijn aanbeveling van 19 juni 2020 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over het Oostelijk Partnerschap in de aanloop naar de top van juni 2020³¹,
- gezien zijn resolutie van 11 december 2018 over militaire mobiliteit³²,
- gezien zijn resolutie van 13 juni 2018 over cyberdefensie³³,
- gezien zijn eerdere resoluties over Rusland, met name de resoluties die betrekking hebben op het optreden van Rusland op het grondgebied van de landen van het Oostelijk Partnerschap, de illegale annexatie van de Krim, de schendingen van de rechten van de Krim-Tataren, de bezetting van delen van het grondgebied van Oekraïne, Georgië en de Republiek Moldavië en in verband daarmee de Russische praktijk van het heimelijk verplaatsen van grenzen, en de vijandige propaganda en desinformatie gericht tegen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap,
- gezien artikel 54 van zijn Reglement,

²⁴ PB C 15 van 12.1.2022, blz. 156.

²⁵ PB C 494 van 8.12.2021, blz. 54.

²⁶ PB C 465 van 17.11.2021, blz. 87.

²⁷ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 78.

²⁸ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 64.

²⁹ PB C 404 van 6.10.2021, blz. 136.

³⁰ PB C 385 van 22.9.2021, blz. 40.

³¹ PB C 362 van 8.9.2021, blz. 114.

³² PB C 388 van 13.11.2020, blz. 22.

³³ PB C 28 van 27.1.2020, blz. 57.

- gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0168/2022),
- A. overwegende dat het nabuurschapsbeleid van de EU onder meer betrekking heeft op het Oostelijk Partnerschap en overwegende dat de EU een omvattende aanpak hanteert ten aanzien van veiligheid en weerbaarheid tegen onder meer cyber- en hybride dreigingen, die met name gericht is op het versterken van de betrekkingen met de zes landen van het Oostelijk Partnerschap (Armenië, Azerbeidzjan, Belarus, Georgië, de Republiek Moldavië en Oekraïne), het bijdragen aan de bevordering van vrede, stabiliteit, veerkracht, gedeelde welvaart, duurzame ontwikkeling, hervormingen en menselijke veiligheid in het oostelijk nabuurschap van de EU, het versterken van de economische samenwerking, het ondersteunen van sectoroverschrijdende hervormingen en het leveren van een bijdrage aan de algehele veerkracht van die landen, in een geest van gedeelde zeggenschap en verantwoordelijkheid;
- B. overwegende dat het Oostelijk Partnerschap is bedoeld om stabiliteit, welvaart en onderlinge samenwerking te bevorderen en vaart te zetten achter noodzakelijke hervormingen; overwegende dat de inzet op het gebied van vreedzame oplossing van conflicten in het gehele Oostelijk Partnerschap dringend versterkt moet worden, waarbij met name gedacht moet worden aan multilaterale geschillenbeslechting en conflictoplossing via fora als de OVSE; overwegende dat er een strategie moet worden ontwikkeld om de veiligheidsaspecten van het EU-beleid inzake het Oostelijk Partnerschap beter aan te pakken, waarbij de veiligheidsbehoeften van de verschillende partnerlanden het uitgangspunt moeten vormen, aangezien de destabilisatie van de regio van het Oostelijk Partnerschap een aanzienlijke dreiging voor de wereld vormt en een gevaar vormt voor de vrede, stabiliteit en veiligheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap en het Europese continent;
- C. overwegende dat het Oostelijk Partnerschap de afgelopen jaren te maken heeft gehad met ernstige schendingen van het internationaal recht, bedreigingen voor de veiligheid en conflicten, uiteindelijk uitmondend in de huidige Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; overwegende dat het eerbiedigen en waarborgen van het internationale recht, de territoriale integriteit en de fundamentele rechten en vrijheden absolute voorwaarden zijn voor veiligheid en vrede in het oostelijk nabuurschap; overwegende dat de EU alles in het werk moet stellen om de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap te helpen de controle over hun eigen grondgebied en hun volledige soevereiniteit terug te krijgen; overwegende dat de onverdeelde inzet van de EU voor het Europese perspectief van de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap cruciaal is voor prodemocratische hervormingen en voor de veiligheid, stabiliteit en welvaart van de samenlevingen in deze landen;
- D. overwegende dat de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap gezamenlijk hebben besloten hun samenwerking op het gebied van veiligheid te intensiveren en dat zij in dat kader onder meer werken aan het versterken van het vermogen van de landen van het Oostelijk Partnerschap om hybride en cyberdreigingen het hoofd te bieden; overwegende dat er ook nog steeds aandacht besteed moet worden aan conventionele dreigingen, gelet op de recente ontwikkelingen in andere landen in de regio die tot de voormalige Sovjet-Unie hebben behoord;
- E. overwegende dat de essentiële doelstellingen van het Oostelijk Partnerschap gunstig zijn

voor alle buurlanden, waaronder Rusland, omdat hiermee een bijdrage geleverd wordt aan de stabiliteit in de regio door middel van maatregelen die gericht zijn op de eerbiediging van het internationale recht, territoriale integriteit en de verdragen waarmee de betrekkingen tussen de staten geregeld worden en die behoorlijk bestuur, democratie, de rechtsstaat, eerbiediging van de mensenrechten en goede nabuurschapsbetrekkingen stimuleren door vrede, stabiliteit en gedeelde welvaart te bevorderen en de burgers van alle landen van het Oostelijk Partnerschap vooruitzichten te bieden; overwegende dat de destabilisatie van de regio van het Oostelijk Partnerschap een aanzienlijke bedreiging vormt voor de vrede, stabiliteit en veiligheid in de EU en de rest van de wereld;

- F. overwegende dat tijdens de top van het Oostelijk Partnerschap op 15 december 2021 werd bevestigd dat elk partnerland het soevereine recht heeft om zijn ambitieniveau en zijn doelstellingen in de betrekkingen met de EU te bepalen;
- G. overwegende dat tijdens de top van het Oostelijk Partnerschap van 2021 is besloten om meer inspanningen te verrichten ter vergroting van de weerbaarheid, ter verbetering van de strategische communicatie en ter bestrijding van desinformatie, alsook meer inspanningen ter bevordering van de veiligheid, cyberdialoog en samenwerking op het gebied van het GVDB;
- H. overwegende dat elk land van het Oostelijk Partnerschap, uitgezonderd Belarus, een territoriaal conflict op zijn grondgebied heeft dat door Rusland wordt georkestreerd of waar Rusland bij betrokken is;
- I. overwegende dat de twee kamers van het Russische parlement (de Federatieraad en de Staatsdoema) zich op 22 februari 2022 unaniem hebben uitgesproken voor erkenning van de afgescheiden Oekraïense regio's Donetsk en Loehansk als onafhankelijke staten;
- J. overwegende dat het Russische parlement op 23 februari ingestemde met de inzet van het Russische leger buiten Rusland om "separatisten in Oekraïne te ondersteunen";
- K. overwegende dat de Russische president Vladimir Poetin op 24 februari in een vooraf opgenomen televisie-uitzending aankondigde opdracht te hebben gegeven tot een "speciale militaire operatie" in Oost-Oekraïne; overwegende dat enkele minuten na die aankondiging raketaanvallen werden uitgevoerd op steden door het hele land, waaronder de Oekraïense hoofdstad; overwegende dat in de vroege ochtend van die dag troepen en gepantserde voertuigen Oost-Oekraïne binnenvielen vanuit Rusland, vanuit Belarus in het noorden en vanaf de Krim, dat door Rusland illegaal is geannexeerd, in het zuiden;
- L. overwegende dat president Poetin op 27 februari besloot om Russische eenheden die over kernwapens en raketten beschikken in de hoogste staat van paraatheid te brengen;
- M. overwegende dat Rusland op 24 februari 2022, nadat het aan de grens met Oekraïne meer dan 200 000 soldaten in een offensieve formatie had samengebracht en terwijl het zijn cyberaanvallen en hybride oorlogshandelingen tegen de verkozen Oekraïense autoriteiten eveneens opvoerde, een grootschalige inval in Oekraïne in gang zette via de noord-, oost- en zuidgrens van het land en via de Zwarte Zee, en daarbij zware bombardementen uitvoerde, gericht op civiele gebieden, daarbij gebruikmakend van

zijn lucht-, zee- en wapenoverwicht; overwegende dat het hier gaat om het grootste militaire conflict in Europa is sinds de Tweede Wereldoorlog;

- N. overwegende dat Russische troepen, ondanks aanvankelijke tegenslagen vanwege het heftige Oekraïense verzet, zijn offensieve operaties heeft voortgezet en luchtaanvallen en artillerie-/raketaanvallen heeft uitgevoerd op burgerdoelen en civiele infrastructuur, onder meer bekende evacuatie routes;
- O. overwegende dat Rusland op 13 maart zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne opvoerde en aanvallen uitvoerde op een belangrijke militaire basis die zich op minder dan 16 km van de Poolse grens bevindt, waarbij ten minste 35 personen om het leven kwamen en 134 personen gewond raakten, waardoor de spanningen in de regio nog verder toenamen;
- P. overwegende dat het Rusland van president Poetin zijn aanvalsoorlog voortzet en tevens een permanente hybride oorlog voert tegen enkele landen van het Oostelijk Partnerschap, waarbij er van Rusland een permanente dreiging van geweld, gewapende aanvallen en illegale bezetting in de regio uitgaat, met als doel deze staten politiek zwak en uit balans te houden en ervoor te zorgen dat zij onder de invloedssfeer van Moskou blijven waar Rusland meent recht op te hebben, ten gevolge waarvan deze landen van het Oostelijk Partnerschap feitelijk het soevereine recht om hun eigen bondgenoten te kiezen wordt ontzegd, hetgeen in strijd is met de beginselen van de OVSE, zoals verankerd in de Slotakte van Helsinki van 1975, het Handvest van Parijs van 1990, het document van Istanbul (1999) en de Verklaring van Astana (2010); overwegende dat het agressieve optreden van Rusland en de pogingen van het land om de Europese veiligheidsorde te verzwakken leiden tot instabiliteit, zowel in de regio als daarbuiten, en bovendien tot doel hebben de rol van de EU in de regio te verzwakken en te ondergraven;
- Q. overwegende dat de directe militaire agressie van Rusland tegen Georgië in 2008 en de daaropvolgende bezetting van 20 % van het Georgische grondgebied, de invasie, tijdelijke bezetting en illegale annexatie van de Krim in 2014, en de steun van Rusland aan separatisten in Donetsk en Loehansk hebben geleid tot destabilisatie van de regio en een precedent hebben geschapen dat heeft geleid tot de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en tot duidelijke schendingen van de soevereiniteit, onafhankelijkheid, eenheid en territoriale integriteit van Georgië en Oekraïne; overwegende dat de EU deze acties scherp heeft veroordeeld en met klem heeft herhaald vastbesloten te zijn de illegaal door Rusland geannexeerde en bezette regio's niet te erkennen, en dat Rusland deze regio's heeft gebruikt om agressie te plegen tegen enkele landen van het Oostelijk Partnerschap, hetgeen de lidstaten en de EU ertoe heeft gebracht een reeks beperkende maatregelen te nemen; overwegende dat uit het Russische optreden blijkt dat Rusland de wens van de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap om toe te treden tot de EU/NAVO niet eerbiedigt en vastbesloten is om elke poging tot ondersteuning van de democratische ontwikkeling in de regio, die het als "het nabije buitenland" beschouwt, te ondermijnen en de kop in te drukken; overwegende dat het Kremlin het "nabije buitenland" nog altijd als vallend onder de Russische invloedssfeer beschouwt;
- R. overwegende dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne grote kwetsbaarheden aan het licht brengt wat betreft de veiligheid van de EU-lidstaten en potentiële kandidaat-

lidstaten, met name de Baltische staten en de staten in de Zwarte Zeeregio;

- S. overwegende dat Belarus heeft meegewerkt aan en medeplichtig is aan de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, doordat het Russische strijdkrachten heeft toegestaan wekenlang militaire oefeningen uit te voeren op Belarussisch grondgebied en vervolgens heeft toegestaan dat de Russische invasie in Oekraïne vanuit Belarus werd ingezet;
- T. overwegende dat Rusland in september 2021 in het kader van het militair bondgenootschap CSTO (Collectieve Veiligheidsorganisatie) samen met Belarus en diverse andere landen de gezamenlijke militaire oefening “Zapad” heeft gehouden, waarbij maar liefst 200 000 soldaten getraind werden op het gebied van de strijd tegen opstandelingen, stedelijke oorlogsvoering en cyberaanvallen, en dat het hierbij ging om niet-transparant machtsvertoon; overwegende dat Rusland en Belarus regelmatig gezamenlijke militaire oefeningen organiseren en een gezamenlijke militaire doctrine zijn overeengekomen; overwegende dat de gezamenlijke militaire oefening die Rusland en Belarus in februari 2022 hielden, heeft aangetoond dat Rusland zijn achterstand op het gebied van militaire vermogens snel inloopt en steeds dichterbij zijn doel komt om de politieke en militaire betrekkingen tussen de landen die deel uitmaken van de CSTO te verstevigen; overwegende dat inmiddels is gebleken dat deze militaire oefeningen een training waren voor de invasie in en aanvalsoorlog tegen Oekraïne; overwegende dat de Russische strijdkrachten in Belarus een bedreiging vormen voor Oekraïne, Polen, Litouwen en heel Europa en dat hun aanwezigheid in Belarus deel zou kunnen uitmaken van een plan om uiteindelijk Belarus te onderwerpen en te bezetten;
- U. overwegende dat het onwettige regime van Aleksandr Loekasjenko om aan de macht te blijven de banden met het Rusland van Poetin heeft aangehaald, ermee heeft ingestemd de integratie van Rusland en Belarus in het kader van de Uniestaat te versterken en Rusland heeft toegestaan Russische troepen te legeren aan de grens met Oekraïne, en verklaard heeft om in geval van oorlog aan Russische zijde te vechten;
- V. overwegende dat Belarus medeverantwoordelijk is voor de aanvalsoorlog tegen Oekraïne omdat het Rusland heeft toegestaan Oekraïne vanaf Belarussisch grondgebied binnen te vallen, waarmee het zijn politieke gezindheid duidelijk heeft laten zien, hetgeen ertoe geleid heeft dat de EU haar sanctiepakket tegen Belarus heeft verzaamd en uitgebreid;
- W. overwegende dat op het gebied van defensie en veiligheid op geen enkele manier mag worden samengewerkt met het onwettige regime van Aleksandr Loekasjenko, aangezien eventuele activiteiten op dat gebied tegen de EU-lidstaten zouden kunnen worden gebruikt of zouden kunnen worden gebruikt om de bevolking van Belarus te onderdrukken;
- X. overwegende dat de onderdrukking door het Belarussische regime van een groot deel van de Belarussische burgers, namelijk de burgers die streven naar een democratische samenleving, na de massale demonstraties tegen de omvangrijke verkiezingsfraude verder is toegenomen en gewelddadiger is geworden en dat het Belarussische regime er inmiddels niet meer naar streeft de betrekkingen met de EU te verbeteren; overwegende dat Belarus bezig is om de ontwikkelingen op het gebied van democratisering terug te

draaien en migranten gebruikt als wapen tegen de EU terwijl er aan de grens tussen de EU en Belarus een crisis gaande is, en overwegende dat Belarus krachten die in eigen land streven naar liberalisering onderdrukt en probeert de EU te destabiliseren en tweedracht te zaaien tussen de lidstaten, om te bereiken dat de EU-sancties die zich richten tegen personen en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor de wrede onderdrukking worden opgeheven; overwegende dat het regime van Loekasjenko een gevaar vormt voor de stabiliteit in de regio doordat het een hybride oorlog voert en een vlucht van Ryanair gedwongen heeft in Minsk te landen, waarmee de veiligheid van de luchtvaart in gevaar werd gebracht, en dat de EU om die redenen heeft besloten tot het opleggen van sancties;

- Y. overwegende dat Belarus op 27 februari 2022 een nieuwe grondwet heeft aangenomen waarin de niet-nucleaire status van het land wordt opgeheven;
- Z. overwegende dat de Russische president Vladimir Poetin, na het Russische besluit van 21 februari 2022 om Loehansk en Donetsk formeel als onafhankelijke staten te erkennen, verklaarde dat de akkoorden van Minsk “niet langer bestonden” en dat dit te wijten was aan Oekraïne; overwegende dat de inspanningen van het Normandiëkwartet en de akkoorden van Minsk I & II tot dusver niet doeltreffend zijn gebleken en niet hebben geleid tot beëindiging van de vijandelijkheden tussen Oekraïne en de door Rusland gesteunde strijdkrachten en illegale gewapende groepen in bepaalde delen van de Oekraïense regio’s Donetsk en Loehansk; overwegende dat de toekomst van het Normandiëkwartet en de akkoorden van Minsk I & II zeer onzeker is en dat het internationale gewapende conflict in Oekraïne heeft geleid tot duizenden doden, ongeveer 10 miljoen ontheemden en meer dan 4 miljoen vluchtelingen; overwegende dat er dagelijks mensen gewond raken en komen te overlijden door beschietingen en vuurgevechten;
- AA. overwegende dat niet alleen het optreden en de acties van Rusland een bedreiging vormen voor het oostelijk nabuurschap, maar dat er daarnaast nog vele andere dreigingen zijn, zoals de invloed van andere autoritaire regimes, terrorisme, georganiseerde criminaliteit, mensenhandel, corruptie, instrumentalisering van irreguliere migratie, desinformatie, klimaatverandering, cyberaanvallen, proliferatie van massavernietigingswapens, milieuvervuiling ten gevolge van militaire conflicten, het inzetten van de energievoorziening als wapen, hybride acties en een groot aantal andere bedreigingen voor de cohesie binnen en tussen de samenlevingen in het nabuurschap;
- AB. overwegende dat er bij hybride dreigingen sprake is van een systematische combinatie van informatieoorlogvoering, manoeuvres van snellereactie-eenheden, grootschalige cyberoorlogvoering en veelvuldiger gebruik van opkomende en disruptieve technologieën, van de zeebodem tot in de ruimte, waaronder geavanceerde ademapparatuur en apparatuur voor bewaking vanuit de ruimte, en toepassing van aanvalssystemen, waarbij gebruik wordt gemaakt van geavanceerde artificiële intelligentie (AI), kwantumcomputing, steeds “intelligentere” technologieën om drones in zwermen te laten vliegen, offensieve cybercapaciteiten, hypersonische raketsystemen, nanotechnologie en biologische oorlogsvoering;
- AC. overwegende dat het niet ondenkbaar is dat Rusland gebruik gaat maken van chemische, biologische, radiologische of nucleaire wapens waardoor de situatie zou kunnen

escaleren; overwegende dat de EU zich grote zorgen maakt over de uitholling van de mondiale architectuur op het gebied van ontwapening, non-proliferatie en wapenbeheersing;

- AD. overwegende dat Russische troepen aanvallen hebben uitgevoerd op de kerncentrales van Tsjornobyl en Zaporizja, de controle over de centrales hebben overgenomen en het personeel een aantal weken hebben gegijzeld, en dat de Internationale Organisatie voor Atoomenergie in die periode geen inzicht had in gegevens van die centrales en daardoor geen monitoringactiviteiten met betrekking tot het radioactief materiaal kon uitvoeren; overwegende dat als de oorlog blijft voortduren ook andere kerncentrales in Oekraïne een doelwit zouden kunnen worden;
- AE. overwegende dat Moskou het nepnieuws verspreidt dat de VS in Oekraïne werken aan de ontwikkeling van biologische wapens; overwegende dat het Chinese Ministerie van Buitenlandse Zaken deze beweringen van Rusland bevestigt;
- AF. overwegende dat Rusland heeft opgeroepen tot een bijeenkomst van de VN-Veiligheidsraad om de beschuldigingen in verband met het gebruik van biologische wapens te bespreken;
- AG. overwegende dat de officiële desinformatiecampagne die door Rusland is geïnitieerd bedoeld kan zijn om de basis te leggen voor het gebruik van biologische wapens; overwegende dat desinformatie over biologische wapens gebruikt zou kunnen worden om de inzet van dergelijke wapens door Rusland te rechtvaardigen;
- AH. overwegende dat de door Rusland gesteunde desinformatiecampagnes en de hybride inmenging door Rusland een bedreiging vormen voor de ontwikkeling van de rechtsstaat en de democratische instellingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap en hun Europees perspectief; overwegende dat desinformatie de bevolking van de landen van het Oostelijk Partnerschap misleidt en resulteert in wantrouwen in democratische processen en de traditionele media, polarisatie binnen samenlevingen, ondermijning van de mensenrechten, verslechtering van de situatie van minderheden en kwetsbare groepen en een algehele verslechtering van de binnenlandse veiligheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap;
- AI. overwegende dat Rusland ernaar streeft de bestaande Europese veiligheidsarchitectuur af te breken en opnieuw vorm te geven, van de trans-Atlantische gemeenschap verlangt dat zij belooft Oekraïne en Georgië niet als NAVO-leden te accepteren en eist dat de NAVO-troepen uit een aantal EU-lidstaten worden teruggetrokken, waarmee Rusland de kernbeginselen inzake de Europese veiligheid, zoals die zijn overeengekomen door Europese landen, waaronder Rusland, naast zich neerlegt; overwegende dat Russische troepen Oekraïne zijn binnengevallen via het grondgebied van Belarus en dat Belarus hiermee steun heeft geboden aan de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, en dat dit laat zien wat Rusland van zijn bondgenoten eist, en dat dit een ernstige dreiging vormt voor Polen, de Baltische staten, de andere landen van het Oostelijk Partnerschap en heel Europa;
- AJ. overwegende dat de EU, de NAVO en de lidstaten van de EU en de NAVO pleiten voor een vreedzame diplomatieke oplossing van het conflict in het kader waarvan Rusland onmiddellijk alle militaire activiteiten in Oekraïne staakt en onvoorwaardelijk alle

strijdkrachten en militaire uitrusting uit het gehele internationaal erkende grondgebied van Oekraïne terugtrekt en de lidstaten zich ervoor inzetten de weerbaarheid van Oekraïne en het vermogen van het land om zich te verdedigen te versterken; overwegende dat Rusland in de dialoog en de onderhandelingen over de situatie in Oekraïne de Europese Unie opzettelijk en doelbewust heeft genegeerd, terwijl de veiligheid van de EU op het spel staat; overwegende dat de Europese veiligheid niet mag worden besproken zonder dat de Europese landen daarbij betrokken worden; overwegende dat de OVSE de enige Europese organisatie is waar alle Europese landen, Rusland, Centraal-Azië en de trans-Atlantische partners deel van uitmaken; overwegende dat de OVSE nog altijd een geschikt kader is voor discussies over manieren om de gemeenschappelijke Europese veiligheidsarchitectuur in ieders belang te versterken; overwegende dat er aanzienlijke inspanningen worden geleverd om de intensieve samenwerking tussen de EU, haar lidstaten en de Verenigde Staten en tussen de lidstaten onderling met betrekking tot de situatie aan de Russisch-Oekraïense grens voort te zetten; overwegende dat de intensieve bilaterale besprekingen over de aanhoudende Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne niet hebben geleid tot een doorbraak in de richting van een duurzame oplossing voor deze crisis;

- AK. overwegende dat de Europese Raad en de Raad Buitenlandse Zaken, met de ministers van Buitenlandse Zaken en de ministers van Defensie, diverse malen zijn bijeengekomen om vraagstukken te bespreken in verband met de Russische agressie tegen Oekraïne en om besluiten te nemen over door de EU te volgen strategie ter zake; overwegende dat de EU in reactie op de militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne steeds zwaardere sancties oplegt; overwegende dat leden van het Europees Parlement met de VV/HV van gedachten hebben gewisseld over de veiligheidsarchitectuur van Europa in het licht van de Russische oorlog tegen Oekraïne; overwegende dat de Commissie buitenlandse zaken en de Subcommissie veiligheid en defensie van het Parlement van 30 januari tot 2 februari 2022 een ad-hocwerkbezoek hebben afgelegd aan Oekraïne;
- AL. overwegende dat de OVSE nog altijd een geschikt kader is voor discussies over manieren om de gemeenschappelijke Europese veiligheidsarchitectuur in ieders belang te versterken;
- AM. overwegende dat veel EU-lidstaten, en Duitsland in het bijzonder, als directe reactie op de Russische inval in Oekraïne hun defensiebegrotingen flink hebben verhoogd;
- AN. overwegende dat meerdere lidstaten bilaterale militaire steun verlenen aan Oekraïne om de Oekraïense strijdkrachten te helpen de soevereiniteit en territoriale integriteit van het land te verdedigen;
- AO. overwegende dat een aantal EU-lidstaten heeft besloten de verzoeken van Oekraïne om militaire uitrusting te honoreren; overwegende dat diverse EU-lidstaten, waaronder de Baltische staten en Polen, wapens naar Oekraïne hebben gestuurd om de Oekraïense strijdkrachten te helpen om met geavanceerde wapens de aanvallen van Russische troepen te weerstaan; overwegende dat de Litouws-Pools-Oekraïense brigade de oudste en omvangrijkste structuur is voor opleidingen en manoeuvres van Europese en Oekraïense strijdkrachten;

- AP. overwegende dat de EU in het kader van de Europese Vredesfaciliteit twee steunmaatregelen heeft goedgekeurd die zullen helpen de vermogens en de weerbaarheid van de Oekraïense strijdkrachten te versterken en de burgerbevolking te beschermen tegen het aanhoudende militaire geweld; overwegende dat er in totaal 1,5 miljard EUR wordt uitgetrokken voor de financiering van materieel en uitrusting voor de Oekraïense strijdkrachten, waaronder voor het eerst ook dodelijk materieel;
- AQ. overwegende dat de Raad in november 2021 een pakket van 14 nieuwe PESCO-projecten heeft aangekondigd, gericht op de veiligheid op het land, ter zee, in de lucht en in de ruimte en op cyberveiligheid; overwegende dat het via PESCO gefinancierde snellereactieteam bij cyberincidenten op 22 februari 2022 heeft aangekondigd deskundigen op het gebied van cyberbeveiliging te zullen inzetten om de Russische cyberaanvallen op Oekraïense entiteiten te helpen bestrijden;
- AR. overwegende dat het onlangs vastgestelde strategisch kompas het GVDB moet voorzien van de politieke en strategische ambitie, de vermogens en middelen die nodig zijn om positieve veranderingen teweeg te brengen, met name in het strategische nabuurschapsgebied; overwegende dat bij de uitvoering van het strategisch kompas de politieke wil van de EU-lidstaten uiterst belangrijk is; overwegende dat het strategisch kompas moet gaan zorgen voor een snellere en daadkrachtiger gezamenlijke respons op geopolitieke en mondiale uitdagingen, met als prioriteit een daadwerkelijke Europese defensie in een omgeving waarin zich telkens nieuwe dreigingen voordoen;
- AS. overwegende dat de Commissie een nieuw pakket aan macrofinanciële noodhulp aan Oekraïne heeft goedgekeurd ter hoogte van 1,2 miljard EUR, bedoeld om het land te helpen om de huidige economische en geopolitieke uitdagingen het hoofd te bieden en te voorzien in de financiële behoeften van het land ten gevolge van de Russische agressie; overwegende dat de Commissie ook nog eens 120 miljoen EUR extra steun aan Oekraïne zal toewijzen, waarmee zij haar bilaterale steun in de vorm van subsidies dit jaar aanzienlijk verhoogt; overwegende dat de EU in de toekomst van Oekraïne zal blijven investeren via het economisch en investeringsplan voor het Oostelijk Partnerschap, dat de komende jaren tot 6,5 miljard EUR aan investeringen moet gaan aantrekken;
- AT. overwegende dat de EU en haar bondgenoten in reactie op de schendingen van de territoriale integriteit van Oekraïne door Rusland verstrekkende en ongekende sancties en maatregelen hebben aangenomen, ten gevolge waarvan Rusland geen toegang meer heeft tot de kapitaalmarkten in het westen, Russische tegoeden bevroren zijn, met drie Russische banken geen transacties meer kunnen worden verricht en andere grote banken uit het internationale betalingssysteem SWIFT zijn gezet;
- AU. overwegende dat het door de sancties in de energiesector voor Rusland moeilijker en duurder wordt om zijn olieraffinaderijen te moderniseren; overwegende dat de EU een verbod heeft ingevoerd op de uitvoer, verkoop, levering en overdracht van vliegtuigen, vliegtuigonderdelen en -uitrusting aan Russische luchtvaartmaatschappijen, alsook een verbod op reparatie-, onderhouds- en financiële diensten; overwegende dat het Westen het luchtruim voor alle Russische, in Rusland geregistreerde of door Rusland gecontroleerde vliegtuigen heeft gesloten; overwegende dat deze vliegtuigen niet meer kunnen landen of opstijgen in en niet meer kunnen vliegen over het grondgebied van de

EU en haar bondgenoten; overwegende dat het Westen de controles op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik zodanig uitbreidt dat de toegang van Rusland tot cruciale technologie, zoals halfgeleiders of geavanceerde software, wordt beperkt; overwegende dat de EU Russische diplomaten en verwante groepen en Russische zakenlieden tot persona non grata heeft verklaard en de Russische staatszender Russia Today en het persagentschap Sputnik, alsook hun dochterondernemingen, heeft geblokkeerd; overwegende dat in het vijfde sanctiepakket van de EU nog eens 217 personen en 18 entiteiten worden toegevoegd aan de sanctielijst en een verbod wordt ingevoerd op de invoer van steenkool;

- AV. overwegende dat de sancties tegen Rusland en Belarus getuigen van een ongekende eensgezindheid van de EU-lidstaten en dat zij aanzienlijke economische schade hebben toegebracht aan belangrijke pijlers van de Russische en Belarussische economie, wat tot nu toe heeft geleid tot een tijdelijke instorting van de roebel, een groter risico dat obligaties niet meer kunnen worden afgelost, tijdelijke sluiting van de beurs van Moskou, een enorme krimp van de Russische oliehandel en uitsluiting van Rusland van een groot aantal internationale organisaties;
- AW. overwegende dat de sancties tegen Rusland echte schade aanrichten en tot een recessie kunnen leiden; overwegende dat de roebel tijdelijk is ingestort, dat het risico dat obligaties niet meer kunnen worden afgelost sterk is gestegen, dat de beurs van Moskou gesloten is en dat de Russische oliehandel sterkt afneemt;
- AX. overwegende dat Oekraïne op 28 februari 2022 formeel een verzoek om EU-lidmaatschap heeft ingediend en dat de Republiek Moldavië en Georgië dit op 3 maart 2022 eveneens hebben gedaan;
- AY. overwegende dat de lidstaten als gevolg van de Russische agressie tegen Oekraïne te maken hebben met een ongekend aantal Oekraïense vluchtelingen die een veilig heenkomen zoeken; overwegende dat de Hoge Commissaris van de VN voor de Vluchtelingen verwacht dat het aantal vluchtelingen zal oplopen tot tussen de 6 en 8 miljoen; overwegende dat de meeste vluchtelingen naar naburige EU-lidstaten zijn gevlucht, met name naar Polen, Roemenië, Hongarije en Slowakije, en ook naar de Republiek Moldavië, het toch al kwetsbare buurland van Oekraïne, waardoor deze landen onder enorme druk zijn komen te staan om hervestiging en hulp te bieden; overwegende dat de Commissie het EU-mechanisme voor civiele bescherming in werking heeft gesteld om Oekraïne en de aangrenzende landen te steunen; overwegende dat zij een wetgevingsvoorstel met de titel “Cohesiebeleid ten behoeve van vluchtelingen in Europa (CARE)” heeft goedgekeurd; overwegende dat zij belangrijke financiële instrumenten heeft voorgesteld, waaronder 500 miljoen EUR uit de EU-begroting, de verlenging van de uitvoeringsperiode voor het geld dat uit hoofde van de fondsen op het gebied van binnenlandse zaken voor de lidstaten beschikbaar is voor de periode 2014-2020, en het gebruik van de fondsen op het gebied van binnenlandse zaken voor de periode 2021-2027;
- AZ. overwegende dat de Europese Raad kort na het begin van de Russische invasie unaniem heeft besloten de richtlijn tijdelijke bescherming³⁴ voor het eerst in werking te stellen,

³⁴ Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een

waardoor alle Oekraïense burgers, vluchtelingen en langdurig ingezetenen die Oekraïne zijn ontvlucht onmiddellijk tijdelijke bescherming geboden wordt en zij recht hebben op toegang tot gezondheidszorg en onderwijs en toegang tot de arbeidsmarkt en huisvesting;

- BA. overwegende dat het Driezeeëninitiatief (Three Seas Initiative, 3SI), in het kader waarvan twaalf landen in het oostelijke deel van de EU (met samen ongeveer 112 miljoen burgers) samenwerken aan de ontwikkeling van infrastructuur-, energie-, vervoers- en digitale netwerken, een zeer belangrijk initiatief is dat uitgebreid zou kunnen worden met landen van het Oostelijk Partnerschap om de banden van die landen met de EU te versterken;
- BB. overwegende dat het Europees Parlement volledig achter het internationale Krim-platform staat dat in augustus 2021 in Kyiv werd opgericht door Oekraïne, EU-lidstaten en andere internationale partners na een oproep van de president van Oekraïne hiertoe; overwegende dat dit platform een forum is voor raadpleging en coördinatie, bedoeld om de doeltreffendheid van de internationale respons op de aanhoudende bezetting van de Krim te verhogen, om duidelijk te maken dat de annexatie van de Krim niet wordt erkend en dat gestreefd wordt naar beëindiging van de bezetting van de Krim en naar een vreedzame overdracht van de controle over de Krim aan Oekraïne; overwegende dat het platform op de Russische aanvalsoorlog reageert door de internationale druk op het Kremlin op te voeren, om verdere schendingen van rechten te voorkomen en de slachtoffers van het bezettende regime te beschermen;
- BC. overwegende dat Rusland doorgaat met het illegaal verstrekken van Russische paspoorten aan Oekraïense burgers in de tijdelijk bezette gebieden van de Oekraïense oblasten Donetsk en Loehansk;
- BD. overwegende dat de VN-Veiligheidsraad op 26 februari 2022 een tekst heeft opgesteld waarin de invasie van Rusland in Oekraïne wordt veroordeeld, maar dat Rusland hierover zijn veto uitsprak en dat China en de Verenigde Arabische Emiraten zich van stemming hebben onthouden;
- BE. overwegende dat de Algemene Vergadering van de VN op 2 maart 2022 een niet-bindende resolutie heeft aangenomen waarin wordt opgeroepen tot onmiddellijke stopzetting van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; overwegende dat deze resolutie met een overweldigende meerderheid van 140 landen vóór werd aangenomen en dat er 5 stemmen tegen en 38 onthoudingen waren;
- BF. overwegende dat de aanklager van het Internationaal Strafhof, Karim Khan, op 16 maart 2022 na terugkeer van een bezoek aan Oekraïne het volgende verklaarde: “indien aanvallen opzettelijk tegen de burgerbevolking gericht zijn gaat het om een misdrijf dat mijn bureau kan onderzoeken en vervolgen”;
- BG. overwegende dat de Algemene Vergadering van de VN op 7 april 2022 heeft besloten Rusland te schorsen als lid van de VN-Mensenrechtenraad;

evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (PB L 212 van 7.8.2001, blz. 12).

- BH. overwegende dat de NAVO, als reactie op de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische invasie van Oekraïne in februari 2022, duizenden militairen aan extra defensieve land-, lucht- en zee troepen heeft ingezet in het oostelijke deel van het bondgenootschap; overwegende dat de NAVO haar snelle-reactiemacht heeft ingezet;
- BI. overwegende dat de NAVO een coördinerende rol speelt bij de verzoeken om bijstand van Oekraïne en daarnaast haar eigen bondgenoten ondersteunt bij de verstrekking van humanitaire en niet-dodelijke hulp;
- BJ. overwegende dat de NAVO heeft aangegeven haar opendeurbeleid voort te zetten; overwegende dat de NAVO-bondgenoten strijdkrachten paraat houden en extra schepen en gevechtsvliegtuigen naar NAVO-bases in Oost-Europa sturen ter versterking van de verdediging en afschrikking;
- BK. overwegende dat enkele Russische drones het luchtruim van een aantal NAVO-leden zijn binnengedrongen en daar vervolgens zijn neergestort, hetgeen een duidelijke schending vormt van het luchtruim van deze NAVO-landen;
- BL. overwegende dat president Zelensky van Oekraïne op 8 maart 2022 heeft meegedeeld dat hij niet langer streeft naar toetreding tot de NAVO en dat Oekraïne bereid is tot een compromis over de status van de door Rusland gecontroleerde afgescheiden regio's Loehansk en Donetsk in Oekraïne;
- BM. overwegende dat de EU op de dreigementen van het Kremlin niet alleen moet reageren met harde veiligheidsmaatregelen, zoals het leveren van wapens aan Oekraïne om het land te helpen zichzelf te verdedigen, maar ook gebruik moet maken van de “soft power” van Europese instrumenten, zoals het verlenen van de status van kandidaat-lidstaat;
- BN. overwegende dat het GVDB nog nauwer afgestemd moet worden op en in lijn gebracht moet worden met het verdedigings- en afschrikingsbeleid van de NAVO en het opendeurbeleid, waarbij evenwel de veiligheidsregimes van de EU-lidstaten geëerbiedigd moeten worden, en dat daarnaast nauwe coördinatie tussen de EU en de NAVO gewaarborgd moet worden om samenhang tussen het strategisch kompas van de EU en het komende Strategisch Concept van de NAVO te garanderen; overwegende dat enkele landen van het Oostelijk Partnerschap lidmaatschap van de NAVO ambiëren;
- BO. overwegende dat de Verenigde Staten Oekraïne tussen 2014 en het begin van de oorlog meer dan 2,9 miljard USD aan bijstand op het gebied van veiligheid hebben verstrekt en dat de jaarlijkse toewijzing vanaf 2021 393 miljoen USD bedraagt, waarmee Oekraïne de grootste ontvanger is van buitenlandse militaire steun in Europa, en dat de VS daarnaast jaarlijks vier brigades Oekraïense strijdkrachten opleiden; overwegende dat de VS dodelijk materieel aan Oekraïne hebben geleverd en zeer recentelijk een hulppakket hebben toegezegd met onder andere zware wapens, artillerie, drones en munitie met een totale waarde van 800 miljoen USD, waarmee het totale bedrag van de Amerikaanse steun op veiligheidsgebied aan Oekraïne sinds het begin van de oorlog is opgelopen tot ruim 4 miljard USD;
- BP. overwegende dat het parlement van het Verenigd Koninkrijk en de Oekraïense Verkhovna Rada op 27 januari 2022 een overeenkomst inzake militaire aanbestedingen

hebben ondertekend met het oog op investeringsprojecten in Oekraïne in de periode 2022-2023; overwegende dat deze militaire overeenkomst een totale waarde vertegenwoordigt van 1,7 miljard GBP en tot doel heeft de Oekraïense militaire vermogens op marinegebied te versterken;

- BQ. overwegende dat het Verenigd Koninkrijk sinds 9 februari 2022 400 miljoen GBP aan noodhulp aan Oekraïne heeft verstrekt en overwegende dat het Verenigd Koninkrijk duizenden manschappen naar Oost-Europa heeft gestuurd om de veiligheid van Oekraïense vluchtelingen te waarborgen;
- BR. overwegende dat het Verenigd Koninkrijk trainingen op het gebied van capaciteitsopbouw en niet-dodelijke wapens heeft verzorgd voor meer dan 20 000 Oekraïense soldaten en het land defensieve systemen heeft geleverd; overwegende dat het VK ook dodelijke wapens aan Oekraïne heeft geleverd;
- BS. overwegende dat Canada operatie Unifier, het programma voor militaire training en samenwerking MTCP (Military Training and Cooperation Program) en het project voor ondersteuning van politieopleiding PTAP (Police Training Assistance Project) heeft opgezet, in het kader waarvan in totaal meer dan 30 000 leden van de Oekraïense veiligheidstroepen en politiediensten worden opgeleid en worden voorzien van tactische uitrusting en wapens; overwegende dat Canada tussen januari en april 2022 militaire uitrusting ter ondersteuning van Oekraïne beschikbaar heeft gesteld met een totale waarde van 118 miljoen CAD en daarnaast op zijn begroting voor 2022-2023 500 miljoen CAD aan aanvullende militaire steun aan Oekraïne heeft toegewezen;
- BT. overwegende dat Noorwegen antitankwapens en luchtverdedigingssystemen heeft gedoneerd, alsook een omvattend pakket niet-dodelijke uitrusting, zoals kogelvrije vesten, helmen, veldrantsoenen en andere essentiële benodigdheden, en daarnaast meer dan 40 miljoen EUR beschikbaar heeft gesteld ter ondersteuning van Oekraïne;
- BU. overwegende dat Japan niet-dodelijke militaire uitrusting heeft geleverd, waaronder kogelvrije vesten, helmen, energieaggregaten en voedsel, en Oekraïne daarnaast een lening van 100 miljoen USD heeft verstrekt;
- BV. overwegende dat de Defence Reform Advisory Board het hoogste internationale adviesorgaan in Oekraïne is en bestaat uit gezaghebbende deskundigen uit de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Canada, Polen, Duitsland en Litouwen;
- BW. overwegende dat China in de strijd om politieke, sociale en economische invloed in de landen van het Oostelijk Partnerschap een steeds actiever rol speelt, en dat Chinese investeringen, onder meer via het “Nieuwe Zijderoute”-initiatief, samen met goedkope leningen de schuld/bbp-ratio doen stijgen en er naar verwachting toe zullen leiden dat de landen van het Oostelijk Partnerschap hun schulden niet meer kunnen betalen, een situatie die kan leiden tot agressieve overnames, vaak van strategische infrastructuur, of verplichte aanpassing van het beleid van het betreffende land aan het beleid van China;
- BX. overwegende dat bepaalde derde landen, en met name Iran, invloed uitoefenen op de landen van het Oostelijk Partnerschap en dat deze invloed zich grotendeels concentreert in de zuidelijke Kaukasus, waar de van oudsher bestaande culturele, religieuze, politieke en economische invloed van Iran steeds groter wordt, waardoor de veiligheid en de

stabiliteit van enkele landen van het Oostelijk Partnerschap dreigen te worden ondermijnd, bijvoorbeeld door moordaanslagen in Georgië en Azerbeidzjan waarvoor leden van de Iraanse Islamitische Revolutionaire Garde verantwoordelijk worden geacht, een situatie die de inspanningen van de EU om te werken aan veiligheid, stabiliteit en goed nabuurschap in de landen van het Oostelijk Partnerschap verder in gevaar brengt;

- BY. overwegende dat het 44 dagen durende conflict, waartoe door Azerbeidzjan de aanzet werd gegeven, ertoe heeft geleid dat de politieke, strategische en operationele status quo van de zuidelijke Kaukasus fundamenteel is veranderd, ertoe heeft geleid dat duizenden mensen gewond en tienduizenden mensen ontheemd zijn geraakt, en ertoe heeft geleid dat Rusland in het kader van de uitvoering van de staakt-het-vuren-overeenkomst van 10 november 2020 ongeveer 2 000 zogenaamde vredessoldaten heeft ingezet in de Lachin-corridor en in en rondom Nagorno-Karabach; overwegende dat er tussen Azerbeidzjan en Armenië nog steeds schermutselingen plaatsvinden en dat het conflict in Nagorno-Karabach nog niet is opgelost; overwegende dat Rusland een conflict dat in een voormalig Sovjetland is ontstaan niet in zijn eentje zal kunnen oplossen; overwegende dat het gebrek aan een strategische visie en het uitblijven van diplomatieke initiatieven van de EU ertoe geleid heeft dat Rusland, Turkije, Iran en andere actoren hun invloed in de zuidelijke Kaukasus konden uitbreiden;
- BZ. overwegende dat de belangrijkste pijpleiding voor de levering van gas aan Nagorno-Karabach beschadigd is geraakt, waardoor het betwiste gebied op 8 maart 2022 van de energievoorziening werd afgesneden, dit vanwege de aanhoudende militaire activiteiten van Armeense en Azerbeidzjaanse strijdkrachten in Nagorno-Karabach;
- CA. overwegende dat de strijdkrachten van de CSTO (onder aanvoering van het Russische leger en met onder meer deelname van strijdkrachten uit Belarus en Armenië) op verzoek van de regering van Kazachstan begin januari 2022 in Kazachstan hebben geholpen bij het neerslaan van burgerprotesten om de positie van het huidige regime te handhaven en zijn belangen te beschermen;
- CB. overwegende dat de Russische Federatie haar illegale militaire aanwezigheid in de door Georgië bezette gebieden in Abchazië en Zuid-Ossetië steeds verder versterkt, haar troepenmacht steeds verder uitbouwt en steeds vaker militaire oefeningen houdt, doorgaat met het verstrekken van Russische paspoorten en de praktijk van het verleggen van grenzen (borderisation) steeds verder opvoert door langs de administratieve grens prikkeldraadversperringen op te werpen en andere barrières te bouwen, hetgeen de veiligheidssituatie ter plaatse in ernstige mate verstoort en het levensonderhoud van de bevolking in de door het conflict getroffen gebieden bedreigt;
- CC. overwegende dat het welslagen van elke GVDB-missie afhangt van de robuustheid van haar mandaat en van de politieke wil van de EU-lidstaten en de partnerlanden en hun onderlinge cohesie, alsmede van de bereidheid van de lidstaten om hun deskundigheid, capaciteiten, personeel en middelen in te zetten;
- CD. overwegende dat het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC) van de EU zal moeten nadenken over manieren om door de EU geleide missies en civiel EU-personeel te beschermen tegen dergelijke toenemende dreigingen;

- CE. overwegende dat het voor het behalen van de doelstellingen van de GVDB-missies noodzakelijk is dat hun mandaat ook adviserende en opleidingstaken omvat met betrekking tot de omgang met de opkomende en disruptieve technologieën die in verband met “bevroren conflicten” snel opgang maken; overwegende dat GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap door moeten gaan zolang ze door de ontvangende landen en de lidstaten noodzakelijk worden geacht om de doelstellingen van de missie te bereiken;
- CF. overwegende dat de Raad momenteel onderhandelt over mogelijkheden om de GVDB-aanwezigheid in Oekraïne uit te breiden;
- CG. overwegende dat de adviesmissie van de EU voor de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne (EUAM) een civiele missie is die in 2014 van start ging na een verzoek daartoe van de Oekraïense regering en die tot doel heeft de hervorming van de rechtshandavingsinstanties en rechtsstatelijke instellingen te steunen, om op die manier, na de gewelddadige gebeurtenissen rondom de Oekraïense revolutie, het vertrouwen van de Oekraïense burgers te herstellen;
- CH. overwegende dat EUAM met het oog op de ondersteuning van de hervorming van de civiele veiligheidssector in Oekraïne vijf prioritaire gebieden heeft vastgesteld, te weten nationale en staatsveiligheid, georganiseerde en grensoverschrijdende misdaad, strafrecht, openbare veiligheid en politiebeheer en digitale transformatie en innovatie, en beschikt over een jaarlijkse begroting van 29,5 miljoen EUR en over 371 personeelsleden, waaronder Oekraïners en personeelsleden uit andere derde landen, en dat het mandaat van EUAM in 2024 kan worden verlengd;
- CI. overwegende dat EUAM drie verschillende soorten werkzaamheden verricht: het verstrekken van strategisch advies met het oog op de ontwikkeling van strategische documenten en wetgeving; het ondersteunen van de uitvoering van hervormingen door middel van praktisch advies, opleiding en uitrusting; en het bevorderen van samenwerking en coördinatie om te zorgen voor samenhang tussen de hervormingsinspanningen van Oekraïne en internationale actoren;
- CJ. overwegende dat EUAM haar activiteiten in samenwerking met de nationale veiligheidsraad en de buitenlandse veiligheidsdienst van Oekraïne uitvoert; overwegende dat EUAM samenwerkt met de openbaar aanklagers van het rechtssysteem van Oekraïne om de onafhankelijkheid en efficiëntie van het openbaar ministerie te waarborgen; overwegende dat EUAM de Oekraïense politiediensten opleidt en uitrust via haar plaatselijke regionale kantoren en via samenwerking met naburige provincies; overwegende dat EUAM bij haar politieopleidingsinitiatieven de focus legt op de verstrekking van strategisch advies en een “dialoog inzake openbare veiligheid”, en de lokale politie opleidt voor cruciale taken;
- CK. overwegende dat EUAM in het kader van de dreigingsevaluatie voor zware en georganiseerde criminaliteit (Socta) met Europol samenwerkt om de Oekraïense autoriteiten te helpen bij maatregelen voor capaciteitsopbouw en geïntegreerd grensbeheer;
- CL. overwegende dat de ondersteuning van de hervorming van de Oekraïense veiligheidsdienst voor EUAM nog altijd prioriteit heeft en dat zij in dit kader met name

aandacht moet schenken aan de uitvoering van de hervorming, om ervoor te zorgen dat de Oekraïense veiligheidsdienst haar bevoegdheden met betrekking tot gerechtelijk vooronderzoek afbouwt, zichzelf demilitariseert, zorgt voor een duidelijke bevoegdheidsverdeling tussen de veiligheidsdienst en andere veiligheidsinstanties, doeltreffend toezicht uitoefent en ervoor zorgt dat zij in omvang afneemt; overwegende dat wet nr. 3196, indien correct uitgevoerd, ervoor zorgt dat de Oekraïense veiligheidsdienst zich bij haar inspanningen vooral richt op contraspionage, het tegengaan van bedreigingen van de staatsveiligheid, terrorismebestrijding, cyberveiligheid, de bescherming van de nationale staat en de territoriale integriteit, en de bescherming van staatsgeheimen; overwegende dat de hervormingen die nodig zijn om een democratische ontwikkeling te waarborgen, ertoe moeten leiden dat bij de Oekraïense veiligheidsdienst een duidelijke scheiding van functies wordt doorgevoerd, dat de Oekraïense veiligheidsdienst geen onderzoek meer doet naar economische misdrijven en corruptie (behalve in uitzonderlijke gevallen wanneer de procureur-generaal daar toestemming voor geeft), dat wordt gezorgd voor politieke onafhankelijkheid, demilitarisering en verdere optimalisering, meer transparantie en controleerbaarheid, en dat extra aandacht wordt besteed aan de bescherming van kritieke infrastructuur;

- CM. overwegende dat de hulp van EUAM bij de oprichting van het Bureau voor Economische Veiligheid, dat zich richt op de bestrijding van financiële criminaliteit in heel Oekraïne, een essentieel onderdeel van de hervorming is geweest; overwegende dat transparantie bij de selectie van personeelsleden van het Bureau voor Economische Veiligheid en herstructurering van de Belastingdienst van cruciaal belang zijn om de invloed van oligarchen op de Oekraïense economie geleidelijk terug te dringen; overwegende dat het Bureau voor Economische Veiligheid bevoegdheden van de Oekraïense veiligheidsdienst met betrekking tot gerechtelijk vooronderzoek op het gebied van economische veiligheid zal overnemen en de Oekraïense overheid moet steunen bij het weerstaan van de druk die wordt uitgeoefend door wetshandavingsinstanties;
- CN. overwegende dat EUAM in 2020 een vierde plaatselijk kantoor heeft geopend, en wel in Marioepol, bedoeld om de uitvoering van centraal aangestuurde regionale en lokale hervormingen te ondersteunen, zoals het opleiden en adviseren van plaatselijke rechtshandavingsinstanties, hetgeen een weerspiegeling vormde van de steeds grotere rol van EUAM bij het versterken van de weerbaarheid van Oekraïne en van de wens van Oekraïne om de doelstellingen van het GVDB over te nemen; overwegende dat het plaatselijke kantoor in Marioepol tijdens de Russische aanvallen moest worden geëvacueerd en uiteindelijk werd vernietigd;
- CO. overwegende dat door de Russische invasie van Oekraïne al het internationale personeel gedwongen werd het land te verlaten; overwegende dat EUAM contact blijft houden met haar Oekraïense tegenhangers en paraat blijft in afwachting van verdere instructies van de EU;
- CP. overwegende dat alle personeelsleden van EUAM die afkomstig waren uit de lidstaten vanwege de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne geëvacueerd moesten worden;
- CQ. overwegende dat de missie van de Europese Unie voor bijstandverlening inzake

grensbeheer aan Moldavië en Oekraïne (EUBAM) een civiele missie is die in 2005 van start is gegaan; overwegende dat deze missie een niet-uitvoerend mandaat heeft om de grensbeheercapaciteit van grenswachten, douaneautoriteiten en rechtshandavingsinstanties in Oekraïne en de Republiek Moldavië te vergroten, dat deze missie beschikt over een jaarlijkse begroting van 12 miljoen EUR en meer dan 200 personeelsleden, en dat haar mandaat in november 2023 kan worden verlengd;

- CR. overwegende dat de EUBAM de Republiek Moldavië en Oekraïne helpt te voldoen aan hun verplichtingen uit hoofde van de diepe en brede vrijhandelszone (DCFTA), als onderdeel van hun associatieovereenkomsten met de EU, en tot doel heeft de grens- en douanecapaciteit van Moldavië en Oekraïne te versterken; overwegende dat EUBAM tot taak heeft douanefraude, drugssmokkel, irreguliere migratie en mensenhandel te bestrijden, de handel te bevorderen en een geïntegreerd grensbeheer te ondersteunen, en te helpen bij het vinden van een vreedzame oplossing voor het Transnistrische conflict met behulp van het “5+2”-proces;
- CS. overwegende dat tabakssmokkel en smokkel van namaakproducten de staatsbegrotingen van de Republiek Moldavië, Oekraïne en de lidstaten naar schatting een verlies van 10 miljard EUR per jaar berokkent; overwegende dat EUBAM in de periode 2020-2021 meerdere smokkeloperaties heeft tegengehouden, waarbij grote hoeveelheden munitie, tabak, alcohol, ethanol en heroïne in beslag zijn genomen;
- CT. overwegende dat EUBAM de douaneautoriteiten van de Republiek Moldavië en Oekraïne helpt bij het ontwikkelen van algemene gemeenschappelijke indicatoren voor het signaleren van slachtoffers van mensenhandel;
- CU. overwegende dat de Task Force Drugs van EUBAM ernaar streeft de partnerdiensten van de missie te laten samenwerken met andere instanties voor drugsbestrijding in de regio; overwegende dat EUBAM samenwerkt met diverse internationale organisaties, waaronder Europol, Frontex en de OVSE via haar werkgroep Wapens, gezamenlijke operaties in het kader van ORION II en het initiatief “EU 4 Border Security”;
- CV. overwegende dat EUBAM voorstander is van heropening van de internationale vervoerscorridors die Transnistrië doorkruisen, en technische maatregelen ontwikkelt en bepleit voor het opbouwen van vertrouwen tussen Chisinau en Tiraspol op het gebied van vervoer, douane, veterinaire en fytosanitaire aangelegenheden, en wetshandhaving;
- CW. overwegende dat EUBAM bijdraagt tot de vreedzame oplossing van het Transnistrische conflict door het treffen van maatregelen voor het opbouwen van wederzijds vertrouwen en door op treden als waarnemer aan het Transnistrische deel van de grens tussen Moldavië en Oekraïne;
- CX. overwegende dat de Russische Federatie een zogenaamde vredesmissie van ongeveer 500 soldaten en een operationele groep van ongeveer 1 500 soldaten in Transnistrië gestationeerd houdt, controle uitoefent over de separatistische gewapende groepen van Transnistrië en jaarlijks met Transnistrië meer dan 100 gezamenlijke militaire oefeningen organiseert; overwegende dat er reden is tot bezorgdheid over de pogingen van separatisten uit Tiraspol om erkenning te krijgen voor de op 4 maart 2022 uitgeroepen onafhankelijkheid van Transnistrië;

- CY. overwegende dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne de veiligheid van EUBAM Moldavië ernstig in gevaar heeft gebracht en uiteindelijk tot de evacuatie van EUBAM-personeel uit het land kan leiden;
- CZ. overwegende dat de waarnemingsmissie van de Europese Unie in Georgië (EUMM) een civiele missie is die in 2008 van start is gegaan, na de ondertekening van het met bemiddeling door de EU tot stand gekomen zespuntenakkoord waarmee een einde kwam aan de oorlog tussen Georgië en Rusland; overwegende dat EUMM in de 13 jaar van haar bestaan het sterke politieke engagement van de EU in de regio heeft vertegenwoordigd door bij te dragen aan het opbouwen van vertrouwen en aan de normalisering van de situatie, en door bij te dragen aan de stabiliteit van de betrekkingen tussen de partijen die bij het conflict betrokken waren, alsmede aan de stabiliteit in de bredere regio;
- DA. overwegende dat momenteel 325 personen werkzaam zijn voor EUMM, waaronder meer dan 200 civiele waarnemers, dat EUMM beschikt over een begroting van 44,8 miljoen EUR en dat haar mandaat in december 2022 kan worden verlengd;
- DB. overwegende dat het oorspronkelijke mandaat uit 2008 ongewijzigd blijft wat betreft het toezicht op de uitvoering van de met bemiddeling van de EU tot stand gekomen overeenkomst van 12 augustus 2008 over een staakt-het-vuren tussen Georgië en Rusland, waarin wordt opgeroepen tot het afzien van het gebruik van geweld, het staken van de vijandelijkheden, het verlenen van toegang tot humanitaire hulp, de terugkeer van de Georgische strijdkrachten naar hun normale onderkomens, de terugtrekking van de Russische strijdkrachten naar de posities van vóór de vijandelijkheden en het starten van internationale besprekingen over de veiligheid en stabiliteit van Zuid-Ossetië en Abchazië;
- DC. overwegende dat Rusland zich niet houdt aan de met bemiddeling van de EU tot stand gebrachte overeenkomst van 12 augustus 2008 over een staakt-het-vuren tussen Georgië en Rusland, omdat het strijdkrachten, agenten van de Federale Veiligheidsdienst en grenswachten van de Russische Federatie illegaal gestationeerd houdt in de afgescheiden regio's Abchazië en Zuid-Ossetië; overwegende dat Rusland de instelling van internationale veiligheidsmechanismen ter plaatse niet toestaat en EUMM geen toegang verleent tot de door Rusland bezette gebieden, hetgeen een ernstige belemmering vormt voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de missie; overwegende dat het EUMM-mandaat in geheel Georgië geldig is; overwegende dat EUMM heeft geconstateerd dat Rusland zich schuldig maakt aan het heimelijk verplaatsen van de grens met Georgië, waarbij de administratieve grenzen tot op Georgisch grondgebied worden opgeschoven en de bezetting van het grondgebied van Georgië verder wordt uitgebreid;
- DD. overwegende dat de Russische Federatie de met bemiddeling van de EU tot stand gekomen overeenkomst van 12 augustus 2008 over een staakt-het-vuren op flagrante wijze blijft schenden en dat de lidstaten hierop in meeste gevallen slechts zeer beperkt of helemaal niet reageren, waardoor de Russische Federatie aangemoedigd wordt om meer van dergelijke acties te ondernemen; overwegende dat er over de administratieve grenzen heen illegale arrestaties hebben plaatsgevonden en dat er illegale grensverplaatsingen hebben plaatsgevonden;

- DE. overwegende dat EUMM geen standaard civiele missie is vanwege de inhoud van haar mandaat en focus op toezichhoudende activiteiten, civiele competentieopbouw en het aansturen van activiteiten die bedoeld zijn om het wederzijds vertrouwen op te bouwen via de verlening van kleine subsidies en het opzetten van gerichte projecten voor beide partijen; overwegende dat EUMM zich op grond van haar mandaat kan richten op hybride dreigingen, mensenrechten, minderheden en de milieuaspecten van veiligheid; overwegende dat EUMM een adviescomité inzake hybride oorlogsvoering heeft ingesteld en regelmatig contact heeft met het verbindingsbureau van de NAVO en het team dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het Substantial NATO-Georgia Package;
- DF. overwegende dat EUMM in Ergneti regelmatig bijeenkomsten van het mechanisme voor preventie van en respons bij incidenten (IPRM) organiseert om de veiligheidssituatie ter plaatse te bespreken en dat de regering van Georgië, de afgescheiden regio's en de Russische Federatie aan deze bijeenkomsten deelnemen; overwegende dat een soortgelijk mechanisme in Gali, Abchazië, helaas is stilgelegd;
- DG. overwegende dat EUMM de onderwerpen en situaties die zij analyseert en haar capaciteiten moet blijven uitbreiden om de aanhoudende hybride dreigingen het hoofd te kunnen bieden, en dat zij om die reden moet kunnen beschikken over een toereikende begroting en voldoende middelen;
- DH. overwegende dat EUMM het doelwit is van de verspreiding van desinformatie, vooral door traditionele en sociale mediakanalen die gevestigd zijn in door Rusland gesteunde bezette regio's, waardoor EUMM haar interne middelen moet inzetten om deze desinformatie tegen te gaan en met andere instanties samen te werken op dit gebied;
- DI. overwegende dat EUMM een "hotline" beheert, die dient als instrument voor het opbouwen van vertrouwen en die een belangrijk communicatiekanaal is tussen de regering van Georgië en de de-facto-autoriteiten in Abchazië en Zuid-Ossetië, met inbegrip van de in beide regio's gestationeerde grenswachten van de Russische Federatie, met als doel contact te houden indien zich ter plaatse spoedeisende gebeurtenissen voordoen; overwegende dat deze hotline in 2021 meer dan 2 100 keer gebruikt werd; overwegende dat EUMM de onderhandelingen en communicatiekanalen steunt door deel te nemen aan de internationale besprekingen in Genève en door het medevoorzitterschap te bekleden van de bijeenkomsten van het mechanisme voor preventie van en respons bij incidenten (IPRM) in Ergneti;
- DJ. overwegende dat grenswachten van de Russische federale veiligheidsdienst op 24 oktober 2019 voor het eerst in meer dan tien jaar de administratieve grens hebben overschreden en een aantal EUMM-waarnemers gevangen hebben genomen, waarna de EU moest onderhandelen over hun vrijlating;
- DK. overwegende dat EUMM een belangrijke rol speelt door een bijdrage te leveren aan veiligheid, conflictbeheersing en vertrouwensopbouw, en dat deze rol van nog grotere waarde is doordat EUMM ook tegemoet komt aan de menselijke veiligheids- en humanitaire behoeften van de plaatselijke bevolking in door conflicten getroffen gebieden en een doeltreffende uitwisseling van informatie mogelijk maakt, bijvoorbeeld in verband met het organiseren van medische evacuaties of de vrijlating van personen

en EUMM-waarnemers die bij de administratieve grenzen worden vastgehouden, alsook door mee te werken aan het faciliteren van persoonlijke besprekingen tijdens IPRM-bijeenkomsten in Ergneti;

- DL. overwegende dat Georgië een van de landen is die per hoofd van de bevolking het meest bijdragen aan de GVDB-missies in Afrika;
- DM. overwegende dat de landen van het Oostelijk Partnerschap nog steeds zeer kwetsbaar zijn voor energieonzekerheid, vooral de Republiek Moldavië en Oekraïne, die door Rusland voortdurend worden bedreigd met het stoppen van de energieleveranties;
- DN. overwegende dat de maatregelen die de EU neemt om de energieonzekerheid te verminderen door de energiebronnen te diversifiëren, zullen bijdragen tot de veiligheid en stabiliteit in de oostelijke regio;
- DO. overwegende dat de Commissie reeds actie had ondernomen om de afhankelijkheid van Europa van één enkele leverancier te verminderen door gas af te nemen van meerdere leveranciers; overwegende dat de Commissie in reactie op de gevolgen van de sancties tegen Rusland een nieuw plan heeft opgesteld om de afhankelijkheid van de invoer van Russische energie te doorbreken en tegen eind 2022 100 miljard kubieke meter gas uit Rusland te vervangen door vloeibaar aardgas en via pijpleidingen ingevoerd gas van niet-Russische leveranciers, en grotere hoeveelheden biomethaan en hernieuwbare waterstof te produceren en in te voeren; overwegende dat het plan erop gericht is het gebruik van fossiele brandstoffen voor woningen, gebouwen, de industrie en de elektriciteitsvoorziening te verminderen, energie-efficiëntie te stimuleren, meer gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen, de elektrificatie te versnellen, en knelpunten in de infrastructuur aan te pakken;
1. herhaalt dat de EU zich ondubbelzinnig inzet voor de soevereiniteit, de territoriale integriteit en de politieke onafhankelijkheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap binnen hun internationaal erkende grenzen, en dat zij deze landen steunt bij hun inspanningen om deze beginselen volledig te doen naleven; benadrukt dat de lidstaten in dit verband eendrachtig en solidair moeten optreden;
 2. veroordeelt in de sterkst mogelijke bewoordingen de onuitgelokte en niet te rechtvaardigen aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en de militaire acties van Rusland in de niet door de Oekraïense regering gecontroleerde regio's Donetsk en Loehansk, op de illegaal geannexeerde Krim en in Belarus; benadrukt dat de aanhoudende Russische agressie en de uitbreiding van zijn militaire activiteiten in Oekraïne de veiligheid in Europa en de wereld ondermijnen; herhaalt zijn standpunt dat de partners en bondgenoten hun militaire steun aan Oekraïne moeten opvoeren en meer wapens ter beschikking moeten stellen, hetgeen in overeenstemming is met artikel 51 van het VN-Handvest dat individuele en collectieve zelfverdediging toestaat;
 3. onderstreept dat de EU zeer groot belang hecht aan duurzame vrede en veiligheid voor de bevolking van de landen van het Oostelijk Partnerschap; veroordeelt in de sterkst mogelijke bewoordingen de aanvalsoorlog die de Russische Federatie in gang heeft gezet en haar betrokkenheid bij zowel de militaire als de cyberoorlog die in de landen van het Oostelijk Partnerschap wordt gevoerd; roept Rusland op de aanvalsoorlog tegen Oekraïne onmiddellijk te beëindigen en alle Russische troepen onmiddellijk en volledig

terug te trekken uit alle door Rusland bezette gebieden in de landen van het Oostelijk Partnerschap, en een einde te maken aan de militaire vijandelijkheden tegen Oekraïne, die levens van burgers en soldaten eisen, miljoenen mensen op de vlucht doen slaan en de sociaaleconomische ontwikkeling belemmeren; veroordeelt in de sterkst mogelijke bewoordingen de aanvallen op en de bezetting van de nucleaire installaties van Oekraïne door de Russische strijdkrachten en is van oordeel dat Rusland niet mag slagen in zijn pogingen om zijn invloed in het Oostelijk Partnerschap door middel van geweld en dwang te versterken; wijst op het belang van eensgezindheid onder, solidariteit tussen en coherent optreden door de lidstaten; roept op tot intensievere samenwerking met gelijkgestemde democratische bondgenoten om de negatieve invloed van vreemde mogendheden in het Oostelijk Partnerschap te verminderen en te bestrijden;

4. is ingenomen met de conclusies van de top van het Oostelijk Partnerschap van 2021 en de verdere samenwerking tussen de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap; stelt in het licht van de veiligheidsuitdagingen waarmee de landen van het Oostelijk Partnerschap geconfronteerd worden, met name de aanhoudende aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, langdurige conflicten, agressieve militaire acties, hybride dreigingen en inmenging in democratische processen, voor om de samenwerking met de landen van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van veiligheid en defensie uit te breiden en de investeringen en bijstandverlening op het gebied van veiligheid, militaire samenwerking, inlichtingendiensten en cybersamenwerking met de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap op te voeren;
5. is voorstander van nauwere coördinatie en hechtere samenwerking op defensie- en veiligheidsgebied met een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap, met het oog op het bevorderen van de strategische doelstellingen inzake veiligheid van de bevolking en duurzame vrede in de hele regio van het Oostelijk Partnerschap en daarbuiten, en pleit in dat kader voor een geïntegreerde aanpak in het kader waarvan het volledige potentieel van het GVDB in verband met de beleidsinstrumenten op dit gebied wordt benut; spreekt zijn krachtige steun uit voor de lopende GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap; dringt er sterk op aan de veiligheidsdimensie van het EU-beleid ten aanzien van de landen van het Oostelijk Partnerschap te versterken, strategische veiligheidspartnerschappen met een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap te ontwikkelen, de dialoog en de samenwerking op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid te intensiveren, en te werken aan een actievere rol voor de EU op het gebied van de-escalatie van bestaande spanningen, de voorkoming van toekomstige conflicten, bemiddeling en maatregelen voor het opbouwen van vertrouwen, alsook op het gebied van het oplossen van conflicten, het tegengaan van hybride dreigingen, desinformatie en propaganda, het verlenen van bijstand en samenwerking op het gebied van civiele defensie en het ondersteunen van een brede evaluatie van de veiligheidssector in de landen van het Oostelijk Partnerschap, waarbij wordt nagegaan op welke gebieden van defensie en veiligheid verbetering noodzakelijk is en de EU en de lidstaten hun steun kunnen coördineren; is van oordeel dat verder gewerkt moet worden aan onderlinge afstemming en geleidelijke convergentie van het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU en de landen van het Oostelijk Partnerschap, overeenkomstig de verbintenissen van de partnerlanden met de EU; roept de landen van het Oostelijk Partnerschap op zich aan te sluiten bij het sanctiebeleid van de EU tegen Rusland naar aanleiding van zijn oorlog tegen Oekraïne;

6. benadrukt dat vreedzame oplossing van lopende of onopgeloste conflicten in de regio, op basis van het internationaal recht en goede nabuurschapsbetrekkingen, van cruciaal belang is voor de opbouw en versterking van veerkrachtige en duurzame democratieën in het Oostelijk Partnerschap; herinnert eraan dat vrede en veiligheid sterke instellingen vergen die publieke verantwoording afleggen, en dat goed bestuur en eerbiediging van de rechtsstaat daarbij onontbeerlijk zijn; spoort de partners van het Oostelijk Partnerschap met klem aan zich verder in te zetten voor hervormingen die erop gericht zijn om dergelijke instellingen te verwezenlijken, omdat externe dreigingen alleen kunnen worden weerstaan als er sterke en democratische instellingen zijn die voor de nodige binnenlandse veerkracht kunnen zorgen;
7. benadrukt dat de EU zich moet blijven inzetten voor een klimaat dat bevorderlijk is voor de oplossing van conflicten en steun moet blijven verlenen aan activiteiten die het vertrouwen van mensen en contacten tussen mensen in door conflicten verdeelde gemeenschappen bevorderen, prioriteit moet geven aan inspanningen voor proactieve vredesopbouw, met inbegrip van preventieve diplomatie, en de financiering voor mechanismen voor vroegtijdige waarschuwing en actie moet uitbreiden;
8. roept de landen van het Oostelijk Partnerschap op zich permanent in te zetten voor voorzetting van de samenwerking met de buurlanden, omdat hiermee de reeds vruchtbare samenwerking nog kan worden verdiept en onnodige spanningen als gevolg van onopgeloste bilaterale kwesties kunnen worden voorkomen;
9. roept in het licht van de verdeeldheid die in het Oostelijk Partnerschap heerst op tot meer aandacht voor verzoening en voor herstel van banden tussen gemeenschappen; pleit in dit kader voor actieve betrokkenheid van actoren uit het maatschappelijk middenveld en van religieuze gemeenschappen op gebieden als conflictanalyse op plaatselijk niveau, bemiddeling, verzoening en versterking van de sociale samenhang;
10. roept op tot nauwere coördinatie met de OVSE om de veiligheidsuitdagingen in de regio van het Oostelijk Partnerschap aan te pakken, met name op het gebied van mensenhandel, wapenbeheersing, het gebruik van migratie als drukmiddel, het opbouwen van vertrouwen en het bevorderen van de dialoog tussen alle bij de crisis betrokken partijen;
11. is onverminderd bezorgd over de voortdurende schendingen van de territoriale wateren en het luchtruim van landen aan de Oostzee, in het Zwarte Zeegebied en aan de Zee van Azov door het Russische regime; dringt er tegen de achtergrond van de aanhoudende aanvalsoorlog tegen Oekraïne bij de lidstaten in het Zwarte Zeegebied op aan om de militaire samenwerking met de partners in het oosten van de Zwarte Zee (Oekraïne, Georgië en de Republiek Moldavië) te intensiveren, zowel bilateraal als in NAVO-verband; onderstreept dat het belangrijk is dat de EU en de NAVO samenwerken met de landen van het Oostelijk Partnerschap in het Zwarte Zeegebied om een veilige en stabiele Zwarte Zeeregio te waarborgen;
12. roept de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDED) op en moedigt ook de lidstaten aan om bij te dragen aan de samenwerking in het kader van het Krim-platform, om de hybride dreigingen voor de veiligheid in de bredere Zwarte Zeeregio die worden veroorzaakt door of verband houden met de illegale bezetting en annexatie

van de Krim door Rusland en de militarisering van de Zwarte Zee en de Zee van Azov, aan te pakken;

13. is van mening dat het Driezeeëninitiatief (3SI) kan dienen als kanaal voor het doen van investeringen ter bevordering van de wederzijdse veiligheid en de stabiliteit van kritieke infrastructuur en is van mening dat ook de landen van het Oostelijk Partnerschap bij dit initiatief betrokken moeten worden, binnen het kader van bestaande Europese beleidsmaatregelen en programma's, met name het Oostelijk Partnerschap; onderstreept dat het 3SI nauw met de EU moet samenwerken om overlapping van inspanningen en initiatieven en tegenstrijdige benaderingen te voorkomen; steunt het voorstel dat de EU het leiderschap van het 3SI op zich moet nemen;
14. verzoekt de instellingen van de EU een ambitieuzere agenda voor integratie van Oekraïne op te stellen, die praktische stappen zou kunnen omvatten op weg naar de eerste tussenfase van de geleidelijke integratie van Oekraïne in de interne markt van de EU; roept de Commissie op om de verzoeken van Georgië, Oekraïne en de Republiek Moldavië om toekenning van de status van kandidaat-lidstaat grondig op hun merites te beoordelen;
15. verklaart dat de leden van de commissie Buitenlandse Zaken en de subcommissie Mensenrechten van het Europees Parlement de situatie op de voet moeten blijven volgen;

Volledige benutting van het potentieel van het GVDB in het Oostelijk Partnerschap

16. is verheugd over het feit dat in het goedgekeurde strategisch kompas voldoende aandacht wordt besteed aan de landen van het Oostelijk Partnerschap en dat hierin onder meer aandacht wordt besteed aan de steunverlening aan Oekraïne in het licht van de Russische agressie en aan het vergroten van de weerbaarheid tegen Russische provocaties en dreigementen; onderstreept dat moet worden gezorgd voor nauwe coördinatie en samenhang met het komende Strategisch Concept 2022 van de NAVO, met name op het gebied van cyberverdediging en het tegengaan van Russische agressie, hybride oorlogsvoering, desinformatie en buitenlandse manipulatie en inmenging, aangezien het Europese veiligheidsklimaat en de Europese weerbaarheid niet kunnen worden gewaarborgd zonder de veiligheid en weerbaarheid op de lange termijn van alle buurlanden van de EU te garanderen; merkt op dat de aanpak van de EU holistisch moet zijn en onder meer gericht moet zijn op de ondersteuning van democratische en economische hervormingen, het versterken van de institutionele en maatschappelijke weerbaarheid en het vergroten van de veiligheids- en defensiecapaciteiten;
17. verzoekt de lidstaten die zowel lid zijn van de EU als van de NAVO en die deelnemen aan verschillende initiatieven voor capaciteitsopbouw van de NAVO met de landen van het Oostelijk Partnerschap, erop toe te zien dat opleidingsinspanningen en de overdracht van beste praktijken worden gecoördineerd met het militair plannings- en uitvoeringsvermogen (EU MPCC) en het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC); roept de lidstaten op ervoor te zorgen dat GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap nauw worden gecoördineerd met de strategie en de acties van de NAVO in de regio;
18. moedigt de lidstaten die aan PESCO deelnemen aan om PESCO-projecten af te

stemmen op de behoeften van GVDB-missies en -operaties van de EU, bijvoorbeeld door civiele communicatiesystemen met een sterke encryptie te ontwikkelen, en om, met inachtneming van de algemene voorwaarden voor deelname van derde landen aan PESCO-projecten, te overwegen de landen van het Oostelijk Partnerschap die aan deze algemene voorwaarden voldoen, uit te nodigen om deel te nemen; merkt op dat het in het strategisch belang van de EU kan zijn en voor beide partijen voordelig zou zijn strategische partners zoals de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap bij afzonderlijke PESCO-projecten te betrekken, aangezien de landen van het Oostelijk Partnerschap hierdoor unieke capaciteiten en technische deskundigheid zouden verwerven, met name op het gebied van de aanpak van hybride dreigingen en het verhogen van de cyberveiligheid; is in dit verband ingenomen met de uitzending van deskundigen van het door PESCO gefinancierde Cyber Rapid Response Team naar Oekraïne;

19. moedigt de EU en haar lidstaten aan de steunmechanismen voor de verdere deelname van de landen van het Oostelijk Partnerschap aan civiele en militaire missies en operaties in het kader van het GVDB waar nodig uit te breiden, onder meer via studie- en/of werkbezoeken, workshops, GVDB-opleiding en -cursussen e.d. die de samenwerking tussen de partners kunnen helpen verbeteren en bijdragen aan de ontwikkeling van gemeenschappelijke procedures en gezamenlijke acties; moedigt hen voorts aan met de meeste partners van het Oostelijk Partnerschap samen te werken op het gebied van cyberveiligheid, waaronder op het gebied van de uitwisseling van inlichtingen, en bijstand op het gebied van kritieke infrastructuur;
20. overweegt een aantal landen uit het Oostelijk Partnerschap te raadplegen in de eerste stadia van de planning van GVDB-missies en/of operaties, met name missies en/of operaties die plaatsvinden of zullen plaatsvinden onder auspiciën van de landen uit het Oostelijk Partnerschap;
21. wijst op het belang van actieve betrokkenheid bij en een grotere adviserende rol van het Europees Parlement in het besluitvormingsproces met betrekking tot het GVDB zoals dat in de regio van de landen van het Oostelijk Partnerschap wordt uitgevoerd;
22. is ingenomen met het akkoord dat de Raad op 13 april 2022 heeft bereikt over een derde tranche van de militaire steun in het kader van de Europese Vredesfaciliteit, ten bedrage van 1,5 miljard EUR voor de levering van zwaar militair materieel, brandstof en beschermende uitrusting, en roept op tot de onmiddellijke levering ervan; benadrukt dat het in het licht van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de voortdurende verslechtering van de veiligheidssituatie, waardoor de stabiliteit en het bestuur van onze oostelijke partners worden beïnvloed, voor de EU van belang is onze samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie te versterken; is ingenomen met het besluit van de Europese Raad van 2 december 2021 om de Europese Vredesfaciliteit te gebruiken en Oekraïne een pakket van 31 miljoen EUR, Georgië een pakket van 12,75 miljoen EUR en de Republiek Moldavië een pakket van 7 miljoen EUR te verstrekken ter ondersteuning van de versterking van hun veerkracht en defensiecapaciteiten, met name op het gebied van cyberveiligheid, medische, technische, mobiele en logistieke capaciteiten, en de bestrijding van desinformatie; moedigt het verdere gebruik van de Europese Vredesfaciliteit aan om de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap, met name de landen die met gewapende agressie worden geconfronteerd

en de landen die GVDB-missies ontvangen, beter in staat te stellen in hun veiligheidsbehoeften op belangrijke gebieden te voorzien, zoals de uitrusting die nodig is om via beveiligde communicatielijnen inlichtingen uit te wisselen en de technische instrumenten die nodig zijn om gewapende agressie en hybride dreigingen te bestrijden; onderstreept dat de EU de materiële en financiële steun aan de landen van het Oostelijk Partnerschap moet opvoeren en zich ook moet richten op capaciteitsopbouw om elk land van het Oostelijk Partnerschap weerbaarder te maken, met name waar het gaat om het tegengaan van desinformatiecampagnes en het versterken van de nationale defensie; onderstreept dat de EU een geïntegreerde aanpak moet ontwikkelen om de landen van het Oostelijk Partnerschap te kunnen bijstaan om de complexe veiligheidssituatie het hoofd te bieden;

23. wijst op het belang van solidariteit van de EU en haar lidstaten met Oekraïne en wijst tevens op de steeds zorgwekkender veiligheidssituatie in een aantal landen van het Oostelijk Partnerschap; spoort de EU en haar lidstaten aan te waarborgen dat alle steunverlening voor materieel via de Europese Vredesfaciliteit aan landen van het Oostelijk Partnerschap strikt in overeenstemming is met het toepasselijke internationale recht betreffende de levering van materieel aan strijdkrachten, aansluit bij de doelstellingen van de EU inzake steun aan de landen van het Oostelijk Partnerschap, en in voorkomend geval wordt uitgevoerd in coördinatie met de initiatieven van de NAVO voor capaciteitsopbouw in de partnerlanden en met de strategische planning, teneinde onnodige overlappingsen te voorkomen en de efficiëntie te vergroten; spoort de lidstaten aan om instrumenten voor militaire hulp te ontwikkelen die sommige landen van het Oostelijk Partnerschap in staat stellen uitrusting van producenten in de EU te kopen; roept de lidstaten op om de administratieve procedures te versoepelen, zodat reeds genomen besluiten over de levering van uitrusting aan de landen van het Oostelijk Partnerschap niet worden geblokkeerd;
24. roept de lidstaten op om de begroting van de Europese Vredesfaciliteit te verhogen om de EU in staat te stellen de veerkracht en de defensiecapaciteit van de landen van het Oostelijk Partnerschap te versterken, onder meer om het hoofd te bieden aan hybride dreigingen;
25. moedigt de lidstaten aan de militaire weerbaarheid van Oekraïne verder te versterken door middel van levering van wapens, waaronder antischeeps-, antitank- en luchtafweerwapens; verwelkomt het feit dat enkele lidstaten zijn overgegaan tot het leveren van dodelijk materieel aan Oekraïne om het land beter in staat te stellen zijn soevereiniteit en territoriale integriteit te verdedigen;
26. verwelkomt de oprichting van een coördinatieplatform van de Militaire Staf van de EU; merkt op dat Polen een logistiek knooppunt is geworden en ervoor moet zorgen dat alle materiële en financiële middelen de Oekraïense strijdkrachten bereiken; spoort de lidstaten aan dringend werk te maken van de uitbreiding en herpositionering van personeel en voorraden in de oostelijke lidstaten van de EU, met name beveiligde communicatieapparatuur, medische behoeften en geavanceerde wapens;
27. moedigt de Commissie aan om nieuwe manieren te vinden om de begroting in te zetten als reactie op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, en in dat kader na te gaan wanneer een herziening van het meerjarig financieel kader moet plaatsvinden, en om,

naast andere beleidsmaatregelen, ook te overwegen de defensie-uitgaven te verhogen, af te zien van het gebruik van Russische koolwaterstoffen, de sociaaleconomische gevolgen van de oorlog voor de EU-burgers te verzachten en de schuldenlast te verlichten, en daarnaast militaire hulp aan de landen van het Oostelijk Partnerschap te blijven verstrekken via de Europese Vredesfaciliteit;

28. is verheugd dat de Commissie een nieuw macrofinancieel noodhulpprogramma voor Oekraïne heeft goedgekeurd ter waarde van maximaal 1,2 miljard EUR, dat zal bijdragen aan de versterking van de macro-economische stabiliteit en de algemene veerkracht van Oekraïne in de economische situatie die is ontstaan door de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne; merkt op dat de EU en de Europese financiële instellingen sinds 2014 meer dan 17 miljard EUR aan subsidies en leningen aan het land hebben toegekend;
29. roept de Commissie op het toezicht op sanctieregelingen te versterken om ervoor te zorgen dat de nu geldende regelingen worden nageleefd;

Verbetering van de samenwerking met instellingen en instrumenten

30. roept de EU en de NAVO-bondgenoten op alle mogelijke middelen in te zetten om de samenwerking met de landen van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van militaire veiligheid te versterken, omdat de veiligheid en stabiliteit van de regio zonder deze samenwerking niet kunnen worden gewaarborgd; verwelkomt het opendeurbeleid van de NAVO, in het kader waarvan met de betrokken aspirant-leden, te weten Oekraïne en Georgië, nauwe politieke en operationele betrekkingen worden onderhouden;
31. wijst op het belang van intensief overleg en versterkte samenwerking tussen de EU en de NAVO met betrekking tot escalerende situaties, zoals de huidige Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne; onderstreept dat deze samenwerking het veiligheidsbeleid van alle lidstaten moet respecteren en gebaseerd moet zijn op eensgezindheid en solidariteit tussen de lidstaten en op de naleving van de beginselen die verband houden met de bestaande Europese veiligheidsstructuur en het internationaal recht, met inbegrip van de soevereiniteit en territoriale integriteit van buurlanden; roept de trans-Atlantische gemeenschap op om nu en in de toekomst meer inspanningen te leveren om de directe en indirecte daden van agressie van Rusland tegen Oekraïne, Georgië en de Republiek Moldavië tegen te gaan;
32. verzoekt de EU de samenwerking met de NAVO te versterken, onder meer in het kader van de komende gezamenlijke verklaring over de samenwerking tussen de EU en de NAVO, ter ondersteuning van de capaciteitsopbouw op het gebied van defensie en veiligheid van de partnerlanden van het oostelijk nabuurschap; is verheugd over de versterkte samenwerking tussen de Verenigde Staten, de EU en haar lidstaten en over de intensieve besprekingen die binnen de NAVO over de veiligheid van Europa worden gevoerd;
33. roept de EDEO op om beoordelingsverslagen, dreigingsanalyses en politieke communicatie te coördineren met de ambassades van de lidstaten en de verbindingsbureaus van de NAVO in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap;

34. is bezorgd over het feit dat één NAVO-lid de toegang van Oekraïne tot het Support and Procurement Agency van de NAVO traineert, ondanks dat daar dringend behoefte aan is, en om redenen die niets met de huidige situatie te maken hebben;
35. is bezorgd over het feit dat een NAVO-lidstaat de besprekingen tussen de NAVO en Oekraïne op ministerieel niveau blokkeert en zo de verdere ontwikkeling van dit partnerschap belemmert;
36. roept de VV/HV op om in de komende dialoog tussen de EU en de VS over veiligheid en defensie, de dialoog tussen de EU en de VS over Rusland en de dialoog tussen de EU en de VS over China bijzondere aandacht te besteden aan de veiligheid van het Oostelijk Partnerschap; merkt op dat de veiligheidsdialoog tussen de EU en de VS een belangrijke kans biedt om te zorgen voor een zo groot mogelijke toegevoegde waarde van de trans-Atlantische betrekkingen op het gebied van veiligheid en defensie, en dat in dat kader ruim voldoende tijd en middelen moeten worden uitgetrokken voor het verbeteren van het veiligheidsklimaat in de regio van het Oostelijk Partnerschap; merkt op dat een democratisch, stabiel en pro-Europees Oostelijk Partnerschap door Rusland als een bedreiging wordt beschouwd en daarom onder politieke en militaire druk staat, met name Oekraïne; herinnert eraan dat niet over een Europese veiligheidsorde kan worden gesproken zonder de Europese landen hierbij te betrekken; benadrukt dat de stabiliteit van het Oostelijk Partnerschap van essentieel belang is voor de veiligheid van het hele Europese continent;
37. roept de EU op om onafhankelijke media en vakbekwame journalisten in de landen van het Oostelijk Partnerschap te steunen om het pluralisme, de mediavrijheid en de rechtsstaat te versterken, desinformatie tegen te gaan en de veerkracht van de democratische samenlevingen in de landen van het Oostelijk Partnerschap te vergroten;
38. is bezorgd over de toenemende manipulatie van informatie, verspreiding van desinformatie en hybride bedreigingen die met name van Rusland uitgaan maar daarnaast ook van andere actoren, en die verschillende conflictgebieden en GVDB-missies rechtstreeks treffen en hele regio's destabiliseren;
39. betreurt de pogingen van de Russische autoriteiten om de aanhoudende aanvalsoorlog tegen Oekraïne tegenover de eigen bevolking volledig geheim te houden, met name door de aanvalsoorlog tegen Oekraïne een "speciale operatie" te noemen, door de persvrijheid op te heffen en door strenge juridische sancties op te leggen aan individuen en de onafhankelijke media;
40. benadrukt dat de EU en haar lidstaten de samenwerking met de partners van het Oostelijk Partnerschap moeten versterken, met name op het gebied van strategische communicatie en de bestrijding van desinformatie en de manipulatie van informatie, alsmede van elke kwaadaardige buitenlandse inmenging, om de veerkracht van de staat en de samenleving te vergroten en de verzwakking en versnippering van samenlevingen en instellingen tegen te gaan;
41. roept de EU op om ten behoeve van regeringen, maatschappelijke organisaties, non-gouvernementele organisaties en andere actoren van de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap projecten op te zetten om hen te helpen desinformatie en hybride dreigingen te bestrijden, onder meer via de afdeling StratCom van de EDEO en de

- bijbehorende taskforces, het inlichtingen- en situatiecentrum van de EU (EU-Intcen) en de EU-Fusiecel voor analyse van hybride dreigingen, het systeem voor snelle waarschuwing, de bestaande samenwerking op administratief niveau tussen de EDEO, de Commissie en het Parlement, het door de Commissie geleide netwerk tegen desinformatie, en de administratieve taskforce van het Parlement tegen desinformatie; spoort de lidstaten aan de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap ook te laten deelnemen aan het Europees kenniscentrum voor de bestrijding van hybride dreigingen (Hybrid COE);
42. wijst op het cruciale belang van een intensievere samenwerking tussen de EU en de partners van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van strategische communicatie, de bestrijding van desinformatie en de manipulatie van informatie, alsook van elke kwaadaardige buitenlandse inmenging;
 43. roept de EDEO op de capaciteit van de EU-delegaties in de landen van het Oostelijk Partnerschap te vergroten om de desinformatiecampagnes tegen te gaan die door buitenlandse overheidsactoren, met name uit Rusland, worden gecoördineerd en die een bedreiging vormen voor de democratische grondbeginselen; dringt erop aan dat de hybride dreigingen die gericht zijn tegen GVDB-missies met spoed en op gestructureerde wijze worden aangepakt, omdat hiermee wordt getracht deze missies te delegitimeren;
 44. verzoekt de Raad, de Commissie en de EDEO na te gaan hoe de opbouw van cybercapaciteiten van onze partners kan worden bevorderd, bijvoorbeeld door de adviserende mandaten aan te passen en daarin specifieke training op het gebied van het tegengaan van hybride oorlogsvoering, desinformatiecampagnes en cyberoorlogsvoering, alsmede OSINT-analyse op te nemen, zodat de landen van het Oostelijk Partnerschap de technische infrastructuur die nodig is voor cyberbestendigheid kunnen versterken; moedigt het opzetten van civiele cybermissies aan; wijst op de belangrijke opleidingsactiviteiten van de Europese veiligheids- en defensieacademie (EVDA) op het gebied van cyberverdediging en is ingenomen met de gerichte opleidings- en onderwijs-evenementen die de EVDA voor de partners van het Oostelijk Partnerschap organiseert;
 45. spoort de EU aan haar beleid inzake cyberveiligheid aan te scherpen, omdat de aanvalsoorlog in Oekraïne een alarmerend hoog potentieel voor ongekende escalatie inhoudt, ook door derden;
 46. onderkent de rol van het maatschappelijk middenveld bij het formuleren van beleid en bij het toezicht op de hervorming van de veiligheidssector en roept ertoe op het maatschappelijk middenveld permanent te steunen en te financieren en, indien de omstandigheden het toelaten, bij belangrijke projecten te betrekken, om op die manier de controleerbaarheid en transparantie in de defensie- en veiligheidssector te vergroten;
 47. roept de Commissie, de EDEO en de lidstaten op om de zichtbaarheid van GVDB-missies in het Oostelijk Partnerschap te vergroten door de strategische communicatie erover te verbeteren, door tegen GVDB-missies gerichte desinformatie proactief te bestrijden, en door over de missies, en met name de EU-delegaties, informatie te verstrekken in hun politieke berichtgeving en voor het publiek toegankelijke

documenten en bij hun contacten met de internationale pers;

48. benadrukt dat de EU haar institutionele capaciteiten voor conflictpreventie, bemiddeling, dialoog en de-escalatie in de regio van het Oostelijk Partnerschap moet versterken; benadrukt dat de EU een grotere rol zou kunnen spelen bij de totstandbrenging van maatregelen voor vertrouwensopbouw en een grotere rol zou kunnen spelen bij inspanningen om partijen met elkaar te verzoenen; verzoekt de lidstaten en de EDEO ook te werken aan de versterking van de opleiding en capaciteitsopbouw van onze partners in de regio van het Oostelijk Partnerschap op het gebied van wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie; prijst in dit verband het initiatief van de EU-kenniscentra op het gebied van chemische, biologische, radiologische en nucleaire risicobestrijding in Tbilisi; roept de Commissie op de capaciteitsopbouw van de partners in het Oostelijk Partnerschap te versterken om de veerkracht van hun cruciale entiteiten te vergroten door middel van gemeenschappelijke opleidingsactiviteiten en de uitwisseling van beste praktijken;
49. is ingenomen met de invoering van het EU-concept inzake cultureel erfgoed in conflicten en crises; is van mening dat het GVDB een bijdrage kan leveren aan de aanpak van veiligheidsgerelateerde uitdagingen in verband met het behoud en de bescherming van cultureel erfgoed en is er voorstander van om de mogelijkheden voor ontwikkeling van dergelijke inspanningen in het Oostelijk Partnerschap te verkennen; merkt op dat uitbreiding van het mandaat van de missie met de bescherming van cultureel erfgoed en het aspect van de interculturele dialoog bevorderlijk zou zijn voor het proces van conflictoplossing en voor het tot stand brengen van duurzame akkoorden;
50. moedigt de lidstaten aan ervoor te zorgen dat de digitale transitie in de landen van het Oostelijk Partnerschap beschermd wordt tegen cyberaanvallen en pleit er daarom voor om de bestaande vlaggenschipinitiatieven van de EU voor de opbouw van cybercapaciteit in de regio (CyberEast en EU4Digital) ook in te zetten voor het opzetten van juridische en administratieve structuren voor de certificering van software en hardware en het coördineren van nationale computercrisisresponsteams en van instanties voor forensisch onderzoek en opsporing op het gebied van cybercriminaliteit in heel Europa; roept het Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging op om nauw samen te werken met de oostelijke partners van de EU om de cyberveiligheid in de regio te verbeteren; roept de Raad op om met Oekraïne samen te werken om onze gezamenlijke cyberveiligheid en onze gezamenlijke weerbaarheid tegen cyberdreigingen en hybride aanvallen te versterken;
51. spoort elk van de lidstaten aan meer politieke wil en solidariteit aan de dag te leggen door voldoende goed opgeleid en gekwalificeerd personeel in te zetten voor GVDB-missies in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap, ervoor te zorgen dat een groot aantal lidstaten vertegenwoordigd is bij missies in de hele regio, en een grotere deelname van niet-EU-landen aan deze missies te bevorderen, met name van landen die als gastheer hebben gefungeerd voor met succes afgeronde GVDB-missies en die een beter inzicht hebben in de plaatselijke context; is verheugd over het feit dat de meeste landen van het Oostelijk Partnerschap deelnemen aan GVDB-missies en -operaties in derde landen en daarmee handelen in overeenstemming met de Europese waarden en belangen; juicht het toe dat een groot aantal lidstaten met landen van het

Oostelijk Partnerschap samenwerkt op het gebied van veiligheid, bijvoorbeeld in het kader van de Litouws-Pools-Oekraïense Brigade;

52. is verheugd over het feit dat in het kader van EU-missies en -delegaties militaire adviseurs worden ingezet, en moedigt maatregelen aan om de deskundigheid op het gebied van veiligheid en defensie binnen de EU-delegaties verder te versterken;
53. beschouwt de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne als een waarschuwing voor de Europese defensie en vindt daarom dat er voor toekomstige GVDB-missies in het Oostelijk Partnerschap meer middelen beschikbaar moeten worden gesteld, dat deze missies een hoger ambitieniveau moeten hebben en dat de mandaten van deze missies moeten worden herzien om de uitdagingen het hoofd te bieden en de missiedoelstellingen te verwezenlijken;
54. spoort de lidstaten aan maatregelen te nemen om te zorgen voor een efficiëntere uitwisseling van inlichtingen binnen en tussen GVDB-missies, en met name te zorgen voor betere samenwerking en detachering van personeel van Europol en Interpol naar het hoofdkwartier van de GVDB-missies om een naadloze uitwisseling van inlichtingen mogelijk te maken;
55. roept de EDEO, het MPCC, het CPCC en het GVDB-hoofdkwartier op om te werken aan een betere samenwerking tussen civiele en militaire partners op basis van versterkte institutionele betrekkingen en het delen van kennis en analyses, en daartoe een breed planningskader en een passende manier van werken te ontwikkelen;
56. roept het hoofdkwartier van GVDB-missies op te streven naar meer synergieën met de nationale gezamenlijke opleidings- en evaluatiecentra in de landen van het Oostelijk Partnerschap;
57. roept het CPCC, het MPCC, het Militair Comité van de EU (EUMC) en de Militaire Staf van de EU (EUMS) op een model te ontwikkelen voor het genereren en delen van beste praktijken en knowhow met betrekking tot de planning van campagnes en missies, met name wat betreft dreigings- en risicoanalyses, vroegtijdige waarschuwing en strategische prognose in een zo vroeg mogelijk stadium, in samenwerking met partners die van vitaal belang zijn voor het welslagen van de operaties;
58. roept de Commissie, de EDEO, met name het CPCC, en het EUMC op zich meer in te zetten voor het opbouwen van werkgroepen van verschillende instanties door middel van oefeningen en opleiding; is van mening dat het GVDB, omdat het zowel planning, middelen als logistiek omvat, kan worden gebruikt voor het opbouwen van maatschappelijke veerkracht en wederopbouw, niet alleen in geval van door de mens veroorzaakte rampen, maar ook bij natuurrampen;
59. roept het CPCC en het MPCC op het belang te benadrukken van een professionele civiel-militaire opleiding voor al het personeel dat deel uitmaakt van GVDB-missies; dringt er bij de EU en de lidstaten op aan het personeel dat deel uitmaakt van GVDB-missies te voorzien van passende uitrusting en opleiding, zodat zij waakzamer en weerbaarder worden; verzoekt de Commissie het militaire Erasmusprogramma uit te breiden tot de officieren van de landen van het Oostelijk Partnerschap, zodat zij financiering kunnen ontvangen voor hun studies aan militaire academies in de hele EU;

roept de EU op om te onderzoeken of het mogelijk is de rol van de EVDA aldus uit te breiden dat ook de opleiding van officier der strijdkrachten en opleidingen voor nationale defensie worden aangeboden; pleit voor consistentere en meer gestructureerde deelname van relevant personeel aan EVDA-cursussen en voor samenwerking met mechanismen zoals het programma voor beroepsontwikkeling;

60. is er voorstander van dat het militaire Erasmusprogramma aldus wordt uitgebreid dat officieren uit de landen van het Oostelijk Partnerschap ook worden toegelaten en financiering kunnen ontvangen voor hun opleiding aan militaire academies in de hele EU;
61. spoort het hoofdkwartier van de GVDB-missies aan om te streven naar grotere synergieën met de nationale gezamenlijke opleidings- en evaluatiecentra in de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap, bijvoorbeeld in de vorm van gezamenlijke commandoposten of stafoefeningen waarbij mogelijke scenario's worden uitgewerkt waaraan civiele en militaire leiders van de EU-lidstaten, personeelsleden van GVDB-missies en de geassocieerde landen van het Oostelijk Partnerschap deelnemen;
62. roept de Commissie, de EDEO, het CPCC en het MPCC op de synergieën met andere beleidsterreinen en relevante belanghebbenden te versterken, met het oog op het opvoeren van de inspanningen op het gebied van preventieve vredesopbouw, preventieve diplomatie, vroegtijdige waarschuwing, het opbouwen van vertrouwen en het verbeteren van de weerbaarheid van de burgers tegen desinformatie; spoort de lidstaten aan na te denken over gezamenlijke oefeningen met de landen van het Oostelijk Partnerschap op gebieden als maritieme oefeningen, gemeenschappelijke luchtsteunoperaties en vredesondersteuning;
63. uit zijn bezorgdheid over de heersende politisering van en politieke invloeden op de strijdkrachten in de landen van het Oostelijk Partnerschap en dringt erop aan dat dit probleem wordt aangepakt, omdat het ertoe leidt dat officieren die in het kader van de door de EU, de lidstaten en andere partnerlanden gesteunde programma's zijn opgeleid en getraind, om politieke redenen van hun functie worden ontheven of in een lagere rang worden geplaatst;
64. benadrukt dat de EU de rol van vrouwen en jongeren bij de vredesopbouw in het Oostelijk Partnerschap moet bevorderen en de agenda's inzake "Vrouwen, vrede en veiligheid" en "Jongeren, vrede en veiligheid" in het Oostelijk Partnerschap moet bevorderen; benadrukt dat beste praktijken moeten worden uitgewisseld op het gebied van gendergelijkheid en de gendergevoelige aspecten van militaire operaties en civiele missies (ontwerp, planning, analyse, genderevenwicht van het personeel enz.), door gebruik te maken van de verplichte opleiding van de EU voor het personeel van GVDB-missies en -operaties, en door voor elke GVDB-missie en -operatie speciale genderadviseurs aan te stellen;

De landen van het Oostelijk Partnerschap voorzien van extra politieke en strategische capaciteiten voor de uitvoering van GVDB-missies

65. roept de Commissie, de EDEO en met name het CPCC op ervoor te zorgen dat de EUAM blijft inzetten op hervorming van de veiligheidsdienst van Oekraïne en de samenwerking met de veiligheidsdienst op het gebied van cyberveiligheid,

terrorismebestrijding en hybride dreigingen na de opheffing van de noodtoestand uitbreidt;

66. spoort de lidstaten en de EU aan de samenwerking in het kader van de EUAM uit te breiden tot alle anticorruptiestructuren die bij de hervorming van de civiele veiligheidssector betrokken zijn, en zowel de anticorruptie-instantie van de Oekraïense staat, het Nationaal Agentschap voor Corruptiepreventie, als het Hooggerechtshof voor Corruptiebestrijding erbij te betrekken, hetzij in de vorm van opleiding en instructie, hetzij op basis van het uitwisselen van beste praktijken en het gezamenlijk vaststellen van toekomstige prioriteiten; spoort de lidstaten aan om aan te bevelen dat de Oekraïense overheidsdiensten in hun trainingen aandacht besteden aan gevallen van corruptie en analyses van de redenen waarom onderzoeken zijn mislukt en daders niet ter verantwoording zijn geroepen, om te voorkomen dat fouten uit het verleden worden opnieuw worden gemaakt; waardeert de wijze waarop de GVDB-missies zijn aangepast als reactie op de Russische aanvalsoorlog;
67. roept de Commissie, de EDEO en het CPCC op ervoor te zorgen dat de EUAM prioriteit blijft geven aan hervorming van de Oekraïense veiligheidsdienst na de opheffing van de noodtoestand, om te zorgen voor meer toezicht, beperking van de bevoegdheden met betrekking tot gerechtelijk vooronderzoek, vermindering van het aantal detentiecentra en inkrimping en demilitarisering van de veiligheidsdienst, waarbij elk kwartaal een evaluatie van de uitvoering moet plaatsvinden;
68. moedigt de lidstaten en de EU aan meer steun te verlenen aan de EUAM bij haar inspanningen op het gebied van digitalisering in het kader van de hervorming van de Oekraïense civiele veiligheidssector, in de vorm van opleidingen en beschikbaarstelling van technologieën op het gebied van gegevensregistratie, personeelsbeheer en gerechtelijke procedures, met als doel om de transparantie te bevorderen, het vertrouwen van de gemeenschap op te bouwen en corruptie tegen te gaan; is ingenomen met de toezegging van de EUAM dat de rol van vrouwen binnen wetshandavingsinstanties zal worden versterkt;
69. herinnert eraan dat het uitbreiden van mandaten gepaard moet gaan met adequate middelen; is bezorgd dat als de EUAM zich met een groot aantal sectoren bezighoudt maar niet over voldoende middelen beschikt om haar taken uit te voeren, dit tot versnippering kan leiden; moedigt de lidstaten aan om het personeel van de EUAM te laten bijstaan door vertegenwoordigers van speciale diensten, zodat hervormingen daadwerkelijk kunnen worden doorgevoerd en praktisch advies kan worden verstrekt;
70. roept op tot uitbreiding van het mandaat van de EUAM op het gebied van de bestrijding van hybride dreigingen, strategische communicatie, digitale technologie en cyberveiligheid, teneinde de Oekraïense overheidsinstellingen beter in staat te stellen het hoofd te bieden aan dreigingen op het gebied van desinformatie, zoals het gebruik van communicatiemiddelen om het vertrouwen in overheidsinstellingen te ondermijnen, de verspreiding van foute informatie en vijandige propaganda, het veroorzaken van polarisering van de samenleving en het stimuleren van negatieve percepties van Oekraïne;
71. roept de lidstaten op Oekraïne meer steun te verlenen bij zijn inspanningen om

weerstand te bieden aan de Russische agressie en zijn defensiesector verder te hervormen, en wijst erop dat deze sector fundamentele hervormingen ondergaat die verstrekkende gevolgen zullen hebben voor de Oekraïense strijdkrachten, hun vermogen om de veiligheid van Oekraïne te waarborgen en de opbouw van het vertrouwen van het publiek; verzoekt de lidstaten om, nadat een politieke regeling tussen Oekraïne en Rusland bereikt is, met spoed te besluiten een militaire advies- en opleidingsmissie in het kader van het GVDB op te zetten met het oog op het versterken van de capaciteit van Oekraïne om te opereren in dichtbevolkte stedelijke gevechtzones en in asymmetrische en cyberoorlogen, en met het oog op het hervormen van het militaire opleidingsstelsel, dat een cruciale rol speelt bij het doorvoeren van een duurzame hervorming van de Oekraïense defensiesector;

72. roept de EU en de lidstaten op krachtiger publiekelijk te reageren op provocaties tegen de EUMM, met name op schendingen van het staakt-het-vuren; herinnert eraan dat de EUMM het mandaat heeft om in het hele grondgebied binnen de internationaal erkende grenzen van Georgië te opereren en dringt aan op onbelemmerde toegang tot de Georgische regio's Abchazië en Zuid-Ossetië;
73. roept de Commissie en de EDEO op ervoor te zorgen dat aan het EUMM-hoofdkwartier passende middelen ter beschikking worden gesteld, met name beveiligde informatie- en communicatiekanalen, nachtzichtapparatuur, beeldmateriaal van hogere kwaliteit en verbeterde mogelijkheden voor het verzamelen en analyseren van informatie uit open bronnen (OSINT);
74. roept de Raad op de EUAM, de EUMM en de EUBAM zo lang te handhaven als nodig is, op basis van regelmatige evaluaties van de uitvoering van deze missies en van de behoeften in het licht van de GVDB-prioriteiten, en steunt de procedure voor het vaststellen van de mandaten, zodat die gemakkelijker kunnen worden aangepast aan de ontwikkelingen ter plaatse; roept op tot een regelmatige evaluatie van de noodzaak van het opzetten van andere of aanvullende missies in het licht van de GVDB-prioriteiten;
75. herhaalt dat de EU de soevereiniteit en de territoriale integriteit van de Republiek Moldavië steunt, alsook de inspanningen in het kader van het 5+2 onderhandelingsproces om tot een vreedzame, duurzame en omvattende politieke oplossing van het Transnistrische conflict te komen, op basis van eerbiediging van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van de Republiek Moldavië binnen haar internationaal erkende grenzen, met een speciale status voor Transnistrië, waarbij de bescherming van de mensenrechten gewaarborgd is, ook in de gebieden die momenteel niet onder het gezag van de grondwettelijke autoriteiten staan; herinnert eraan dat de Algemene Vergadering van de VN op 22 juni 2018 een resolutie heeft aangenomen waarin de Russische Federatie wordt opgeroepen haar troepen en wapens onvoorwaardelijk van het grondgebied van de Republiek Moldavië terug te trekken; roept nogmaals op tot de onmiddellijke uitvoering van die resolutie;
76. spreekt zijn bezorgdheid uit over de recente ontwikkelingen op het grondgebied van de regio Transnistrië en veroordeelt deze als gevaarlijke provocaties in een zeer onstabiele veiligheidssituatie; roept op tot kalmte met het oog op de veiligheid en het welzijn van de mensen die aan weerszijden van de rivier de Dnjestr en in de aangrenzende regio's in de buurlanden wonen;

77. is uiterst bezorgd over de aanhoudende spanningen aan de grens tussen Armenië en Azerbeidzjan in de nasleep van het gewelddadige conflict in het najaar van 2020; roept de Raad en de EDEO op te blijven werken aan het opbouwen van vertrouwen, het verminderen van de spanningen en het tot stand brengen van een vreedzame regeling tussen Armenië en Azerbeidzjan; wijst op het belang van uitwisseling en vrijlating van alle gevangenen, opheldering van het lot van de vermisten, het mogelijk maken van mijnopruijing, het waarborgen van veilig en vrij verkeer van burgers in Nagorno-Karabach, het verlenen van bijstand aan door het conflict getroffen bevolkingsgroepen, vertrouwenwekkende maatregelen, intermenselijke contacten en ondersteuning van de inspanningen voor wederopbouw, en benadrukt dat het behoud van het cultureel erfgoed en de interculturele dialoog bevorderlijk zijn voor het proces van conflictoplossing; is van mening dat de gevolgen van deze vijandelijkheden en de aanwezigheid van zogenaamde Russische “vredeshandhavers” geen invloed mogen hebben op de politieke ontwikkelingen in Armenië en de toekomst van de hervormingsagenda van het land;
78. is verheugd over het resultaat van de bijeenkomst op hoog niveau tussen de voorzitter van de Europese Raad, Charles Michel, president Ilham Aliev van de Republiek Azerbeidzjan en premier Nikol Pasjinian van de Republiek Armenië op 14 december 2021, waar de twee laatstgenoemden opnieuw hun bereidheid uitspraken om oplossingen te vinden voor openstaande bilaterale kwesties en onderhandelingen te starten over de afbakening van de grenzen, waarvoor de EU bereid is technische bijstand te verlenen; roept de Commissie, de EDEO en de lidstaten op te ijveren voor het starten van onderhandelingen voor de afbakening van de staatsgrenzen en voor een duurzame overeenkomst die tot vreedzame co-existentie leidt;
79. roept de EU en de lidstaten op te voorkomen dat het conflict tussen Azerbeidzjan en Armenië onoplosbaar wordt;
80. roept de Commissie op om elk gebruik of elke financiering door de EU van illegale surveillancetechnologieën te voorkomen, en roept de EU en de lidstaten op om met de Azerbeidzjaanse regering in gesprek te gaan om een einde te maken aan het gebruik van dergelijke illegale surveillancetechnologieën en de inzet van repressieve cyberveiligheidsmaatregelen;
81. uit zijn diepe bezorgdheid over de destabiliserende en terroristische activiteiten van bepaalde landen, met name Iran, in de zuidelijke Kaukasus; veroordeelt met klem alle terreurdaden; is ingenomen met de samenwerking op veiligheidsgebied tussen de EU, haar lidstaten en de landen van het Oostelijk Partnerschap en steunt ten volle de verdere verdieping van de samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding; verzoekt de EDEO zo spoedig mogelijk een veiligheidsdialoog met Armenië aan te gaan, zoals reeds met Azerbeidzjan is gebeurd; dringt er bij de EU en de lidstaten op aan te voorkomen dat het conflict tussen Azerbeidzjan en Armenië in een impasse geraakt;
82. wijst erop dat China in de landen van het Oostelijk Partnerschap een steeds grotere rol speelt en bijvoorbeeld een vrijhandelsovereenkomst met Georgië heeft gesloten; onderstreept dat de EU een strategische evaluatie moet uitvoeren van de wijze waarop deze steeds groter wordende rol gevolgen kan hebben voor de invloed van de EU in en de samenwerking van de EU met de landen van het Oostelijk Partnerschap;

83. roept de EDEO op de toenemende aanwezigheid van China in de landen van het Oostelijk Partnerschap in het oog te houden en daarbij ook te letten op de feitelijke en mogelijke gevolgen voor de interne veiligheid van de landen van het Oostelijk Partnerschap, alsmede op de geopolitieke situatie in bredere zin;
84. merkt op dat China zich verzet tegen de economische sancties tegen Rusland die naar aanleiding van de aanval op Oekraïne zijn vastgesteld, omdat deze sancties volgens China unilateraal zijn en niet zijn goedgekeurd door de VN-Veiligheidsraad; benadrukt dat China het optreden van Rusland in Oekraïne nog niet heeft veroordeeld en evenmin heeft erkend dat Rusland Oekraïne is binnengevallen; merkt op dat de staatstelevisie in China de aanvalsoorlog in Oekraïne grotendeels negeert en beweert dat de invasie de schuld is van de VS en de NAVO;
85. dringt aan op een onmiddellijk embargo op de invoer van olie, kolen, kernbrandstof en gas uit Rusland en op volledige stopzetting van Nord Stream I en II; wijst erop dat Nord Stream II voor Rusland een belangrijk instrument was om zijn politieke en economische invloed op de lidstaten en de landen van het Oostelijk Partnerschap te vergroten; merkt op dat er een groot potentieel is voor het gebruik van biobrandstoffen in de landen van het Oostelijk Partnerschap, en dat die landen meer gebruik kunnen maken van diverse hernieuwbare energiebronnen als middel om de energieafhankelijkheid te verminderen;
86. is verheugd dat tijdens de meest recente top van het Oostelijk Partnerschap in december 2021 de intentie is uitgesproken om met geassocieerde partners van het Oostelijk Partnerschap die daar belangstelling voor hebben te onderzoeken hoe de sectorale samenwerking op het gebied van energiezekerheid kan worden versterkt; is van mening dat klimaatmaatregelen een onderwerp zijn voor mogelijke verdere samenwerking tussen de EU en het Oostelijk Partnerschap;
87. moedigt de lidstaten aan de oprichting te overwegen van een specifiek op het klimaat gericht fonds in het kader van het Oostelijk Partnerschap, dat ten goede zou kunnen komen aan grensoverschrijdende en regionale samenwerking, bescherming van de biodiversiteit, duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, onderzoek en onderwijs, alsmede capaciteitsopbouw in groene technologieën op basis van beste praktijken in de lidstaten;
-
- ◦
88. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad van de Europese Unie, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de EU-agentschappen die betrokken zijn bij defensie en cyberveiligheid, de secretaris-generaal van de NAVO en de nationale parlementen van de lidstaten.

MINDERHEIDSSTANDPUNT

ingediend door EP-lid Clare Daly (The Left)

De inval van Rusland in Oekraïne is een daad van brute en onwettige agressie, die niet te rechtvaardigen is als reactie op het veiligheidsbeleid van de EU in de regio van het Oostelijk Partnerschap. Niettemin hebben de herhaalde fouten van het buitenlands beleid van het Westen ten aanzien van het Oostelijk Partnerschap, met inbegrip van de fouten in het buitenlands beleid van de EU, bijgedragen tot het ontstaan van conflicten van geopolitieke aard, waardoor de veiligheid werd aangetast en bijgedragen werd aan een klimaat van confrontatie, dat de directe achtergrond van deze invasie vormt.

In plaats van afstand te nemen van een beleid dat heeft gefaald en aan te dringen op de-escalerende maatregelen ter ondersteuning van de vredesinspanningen, wordt in dit verslag de invasie aangegrepen als een bevestiging van de beleidskeuzen. Hoewel het een aantal constructieve elementen bevat, is het verslag erop gericht het huidige beleid van de Unie te consolideren en verder te gaan op de weg van militarisering van de EU, waarbij de strategische confrontatie met Rusland in het Oostelijk Partnerschap als voorwendsel wordt gebruikt.

In het verslag wordt onder meer opgeroepen tot verdere harmonisatie van de gemeenschappelijke defensiestructuren van de EU met die van de NAVO, verdere levering van dodelijke wapens in een actief conflict met gebruikmaking van de “Europese Vredesfaciliteit”, verdere verhogingen van de defensie-uitgaven en een sterke verdere militarisering van de EU. Terwijl de burgers in zowel Europa als de rest van de wereld geconfronteerd worden met steeds diepere ecologische, economische en militaire crises, volgt de EU een weg van bewapening en rivaliteit tussen imperialistische machten. De komende jaren zal blijken dat dit een vergissing is.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	17.5.2022
Uitslag eindstemming	+: 63 -: 9 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Karol Karski, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Özlem Demirel, Markéta Gregorová, Juan Fernando López Aguilar, Tom Vandenkendelaere, Mick Wallace
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Clare Daly

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

63	+
ECR	Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Tom Vandenkendelaere, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Juan Fernando López Aguilar, Claudiu Manda, Pedro Marques, Sven Mikser, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

9	-
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
The Left	Clare Daly, Özlem Demirel, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace

3	0
ID	Peter Kofod, Harald Vilimsky
S&D	Dietmar Köster

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding